

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a

Rudolf Mosse S. A.
Str. Bog. Maria No. 33. Tel. 4-13

és a

LLOYD EXPRESS
Str. Gein No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák vesznek fel

Felére	1150
Negyedére	600
Egy hónapra	110

X. évfolyam ♦ 205. szám

1929 Szeptember 10 Kedd

* 5689 év Elul 5 *

Az angol munkáskormány három hónapja

— Külpolitikai figyelő —

A Népszövetség tanácsának szeptemberi ülészaka is lezárult. MacDonalddal utazott Genfből és Párison át hazautazott Londonba. Az angol munkáskormány három hónapos uralma alatt két nagyszabású összejövetelen demonstrálta külpolitikájának alapelveit, amelyek az új európai közszellem megteremtésére volnának hivatva. A demonstráció kétségkívül jól sikerült: MacDonalddal a Népszövetség színe előtt a kisebbségi probléma radikális megoldásának szükségességét hangoztatta, míg Snowden Házban gyakorlati eredményekkel is érvényt szerzett a munkáskormány új orientációjának. Az angol-amerikai flotta egyezmény is perferuálás előtt áll s a jelek azt mutatják, hogy az angol munkáskormány a maga békeprogramjának gyakorlati megvalósításával egyidejűleg külpolitikai pozícióját is megerősítette.

Ennek ellenére is azonban MacDonalddal kormányának három havi uralma még nem mutat fel tiszta pozitívumokat. MacDonalddal népszövetségi sikere egyelőre csak személyes sikernek látszik, szónoki babárnak, melynek értéke akkor fog megmutatkozni, ha a leszerelési konferencia annyiszor hangoztatott eszméje és terve végre a megvalósulás stádiumába jut. S éppen ez az, amivel szemben nem tudjuk sakepszsünket elfojtani. Európa konszolidációja a rajnai területek kiürítésének kezdetével kétségtelenül előbbre jutott, az az a megértő pacifista szellem, melyet MacDonalddal a Népszövetség színe előtt hangoztatott, a gyakorlatban még mindig nem tudott gyökeret verni. Egyelőre az európai nagyhatalmak továbbra is gyerveknek s a gyarmati politika, melynek sűrű láncaiba a palesztinai zavargások is erősen illeszkednek bele, nem sok bizakodással tölthet el bennünket az igazi világképe irányában. Sőt, határozottan állíthatjuk, hogy ebben a tekintetben a munkáskormány sem nyújt biztató ígéreket. Ugy látjuk, hogy MacDonalddal még nem rendelkezik annyi tényszerű erővel, hogy az angol imperializmus kirováseire merészen és operatív serszámokkal mernék rátenni a kezüket. Palesztinától Indiáig az elnyomott és egymásnak uszított népek mindenütt forronganak s a Távolkeleten az oroszok feszültség mögött is az antant-hatalmak bosszorkánykonyháinak manővereit sejtjük.

Mialatt MacDonalddal a leszerelés szükségességét hangoztatja, az alatt Szovjetországban a vörös hadsereg tisztjeit egy új világháború lehetőségeire készítik elő. Valahol tehát baj van. Valahol az ellentmondásoknak olyan gigászi feszültsége húzódik meg, amely az aggodalmaskodókat és szkeptikusokat alaposan meggyőződik. Meggyőződik, mint az a tény is, hogy Briand, az új francia miniszterelnök, aki a Népszövetség szeptemberi ülészaka előtt még nagy dobbal kellett hangulatot az Európai Egyesült Államok megalkotásának szükségessége mellett, a népszövetségi tanácsülésen már csak elhaló fuvolahangokat hallatott Európa festvésüléséről. Bizonyos hogy nemcsak MacDonalddal, hanem a munkáskormány is rövid uralma alatt nem tudtak pozitívabb eredményeket elérni. Az európai kérdés, il-

letőleg a végleges európai béke kérdése, nem tisztán a külpolitikai erőviszonyok kérdése, hanem az egyes államok belpolitikájának alakulásától is függ. A MacDonalddal-kormánynak még nem volt alkalma valóban összemérni erejét a konzervatív-liberális ellenzékkel. Mindaddig tehát, míg a parlamentben nem tud érvényt szerezni a maga kül- és belpolitikai koncepciójának, amíg az angol imperializmus expozitúráival szemben nem tud győzelmet aratni, — mindaddig minden eszelekedete magán fogja viselni a teretvázás és a bizonytalanság bélyegét.

Európa békéjének és konszolidációjának, szociális és gazdasági fejlődésének útjában azonban nemcsak a MacDonalddal kormány viszonylagos erőtlensége áll, hanem az a súlyos ellentét is, mely főleg gazdasági vonatkozásokban egyre inkább elmélyül Amerika és Európa között.

Franciaország, amely pénzügyi konszolidációját mindezeidig a német jóvátételek összegeire s az amerikai adósságok lehető vissza nem fizetésére alapította, a hágai konferencián kénytelen volt deferálni Snowdennek s Amerikának is hatalmas összegeket kell most már visszafizetnie. Ez mindenesetre megnöveli a francia balpártok esélyeit a jövődó választásokon s így az európai demokrácia erőteljesebb kialakulását is elősegíti. De ezen kilátások esélyekkel szemben még mindig ott lebeg Európa népeinek feje fölött az olasz fascizmus, az imperializmus és a spanyol reakció kérdése. Három olyan Cerberus-fejű probléma, amelyeknek megoldása nem olyan egyszerű, mint ahogyan azt igen sokan elképzelik.

A külpolitikai atmoszféra s a békére való törekvés a MacDonalddal-kormány hi-

vatalbalépése óta kétségtelenül enyhült, illetőleg nyert lendületében, de nem olyan mértékben, mint ahogyan azt a vérmes reménykedők az első pillanatokban hihették. A mesebeli óriás csizmája, amellyel egyszerre mérföldeket lépett, egyelőre nem készült el Európa doktori számára. Az előrehaladás még mindig igen lassu és verejtékes kísérletezésekkel teli. A reakció még nem hullatta el méregfogait se a kontinensen, se Angliában. Az uralomért küzdő progresszív pártok még nagyon sok koncessziót kell, hogy tegyenek a multból fenmaradt drótkadályoknak. És jó egynehány évnek kell még leperognie, amikor végre nyilvánvalóvá válik, hogy ezeket a drótkadályokat egyetlen rohammal lehet-e első pörnt, vagy pedig hosszú, szívós taktikával és lassu, megfontolt támadásokkal lehet-e csak elhárítani a haladás útjából.

Anglia újabb nyilatkozatot tett a Balfour-deklaráció és a zsidó nemzeti otthon mellett

A brit kormány nem engedi vitássá tenni a palesztinai mandátumot, Kineveztek a zavargások kivizsgálására kiküldendő bizottságot Romániából és Lengyelországból újra megkezdődött a chalucok kiutazása

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 9. Az Uj Kelet tud.) — Palesztinából egyre sürűben érkeznek a magánlevelek, amelyek mindenképen megnagyúttató híreket tartalmaznak. Ugyancsak a rend és a nyugalom helyreállításáról számolnak be a zsidó és angol hivatalos forrásból származó értesítések. Más jelek is mutatják, hogy

az ifju zsidó Palesztina kihverte a legutóbbi napok súlyos megpróbáltatásait és a jisiv megacélosodott reményekkel tekint a világ zsidóságának fokozottabb aktivitása és az országépítés intenzívebb folytatása elé.

Az új alijja is kezdetét vette már és Romániából csütörtökön utrakel az első nagyobb csoport, amelyben 70 kiképzett

chaluc indul Erec Jiszráelba. A varsói lapok közlése szerint Lengyelországból ezen a héten három transzport indul 'chalucokkal' Palesztinába.

Erdélyből is sokan készülnek kimeni, Palesztinába chalucok és olyanok, akik hozátartozók révén kaptak beutazási engedélyt.

Általában megállapítható, hogy talán soha még nem nyilvánult meg akkora érdeklődés Palesztina iránt, mint épen ezekben a napokban és minden remény megvan arra, hogy az új zsidó évben, amely rövidesen ránköszönt, az országépítés és az alijja történetében hatalmas fellendülés fog bekövetkezni.

A palesztinai helyzetből a következő jelentéseink számolnak be:

A gyarmatügyi hivatal nagyjelentőségű nyilatkozata

London, szeptember 9. — A brit gyarmatügyi minisztérium szeptember 3-án a következő jelentést adta ki.

„Néhány nappal ezelőtt a palesztinai kormány utasítást adott ki, hogy a legutóbbi zavargások keletkezésére és lefolyására vonatkozó bizonyítékokat és adatokat haladéktalanul gyűjtsék össze, még mielőtt azok eltűnének.

A vizsgálatnak arra kell kiterjednie, hogy a zavargások, amelyek augusztus 23-án kezdődtek, maguktól robbantak-e ki, vagy pedig előre megbeszéltek azokat.

Mig egyfelől Öfelsége csapatai a palesztinai kormánnyal karöltve aktív módon részt vesznek a rend helyreállításában, addig a polgári hatóságok a legerősebb intézkedéseket tették meg arra, hogy a bűnösöket átadják az igazságszol-

gáltatásnak. Már eddig is sok letartóztatás történt és igen jelentős haladás történt a sommás esetek letárgyalása tekintetében is. Külön rendszabályokat léptettek életbe egy pártatlan bíróság felállításának biztosítására, valamint arra, hogy a valószínűleg igen nagy számú bűnyüvet el lehessen intézni.

A palesztinai főkormányzó megkeresésére

a gyarmatügyi államtitkár vizsgálobizottságot nevezett ki, amely még szeptemberben elindul Palesztinába

azzal a feladattal, hogy alaposan nyomonkövesse azokat a közvetlen okokat, amelyek a legutóbbi zavargások kitörésére vezettek. Továbbá a zavargások méreteit, valamint azt a kérdést, hogy milyen mértékben voltak ezek a zavar-

gások előkészítve és mennyiben lehet szó előre megszervezett akcióról. A bizottság elnöke Sir Walter Shaw, a brit hátsóindiai Straits Settlements egykori főbírája, kivüle a bizottsághoz tartozik még három parlamenti tag, a három politikai párt, a konzervatívok, a liberálisok és a munkáspárt delegátusai.

Azon célzások ügyében, amelyeket bizonyos körökben tettek a palesztinai brit politikára vonatkozólag, a gyarmatügyi államtitkár súlyt helyez annak világos kijelentésére, hogy

a brit kormánynak nincsen szándékában a Palesztina-mandátum Nagy britannia általi gyakorlásának kérdését újabb mérlegelés tárgyává tenni

és hogy semmi körülmények között sem jöhet tekintetbe egy olyan újabb elhírlási lehetőség, amely az ország helyzetét a mandátumhoz, valamint az 1917 évi Balfour-deklarációhoz leszógezett és a mandátumban kifejezésre jutott politikához viszonyítva, amely egy zsidó nemzeti otthon megteremtésére vonatkozik Palesztinában, megváltoztatná.

A most bevezetett vizsgálat tehát kizárólag közvetlenül a kritikus helyzetre korlátozódik és nem fog magasabb politikai mérlegelésekre kiterjedni. A vizsgálobizottság jelentése, mihelyt elkészül, komoly mérlegelés tárgyát fogja képezni Öfelsége kormányának és irányadásul fog szolgálni azoknak az alapelveknek, amelyek szerint a mandátum keretein belül Palesztina jövőbeli politikáját vezetni kell.

(Folytatása a harmadik oldalon.)

Mit akar Olaszország a Balkánon?

Olaszország Balkántervei nem újkeletűek hiszen a római kormány már évtizedek óta a legnagyobb súlyt arra fektette, hogy a Balkán gazdaságát a legszorosabb kapcsolatba hozza Olaszország gazdaságával. Ennek az olasz Balkánpolitikának az első periódusa magába foglalta Albániának békés meghódítását, ahol nagyrészt olasz zsoldban álló papság eredményesen vette fel a harcot az osztrák tervek ellen. A Balkán-háborúk alatt az olaszok elfoglalták a Valona előtt levő Sasseno szigetét és a világháború óta, különösen pedig Mussolini hatalma óta jött a sikereiben gyorsan váltakozó politikai Görögországgal, Bulgáriával és Romániával szemben, amely államokban az olasz befolyás törekedik, hogy a külföldi versenyt lehetőség szerint kizárja.

A gyors változás a siker és sikertelenség között, amely az olasz politikát nemcsak ezzel a három állammal, hanem a Törökországgal és Szovjetországgal szemben is jellemezte, inkább az erős politikai hangsúlynak a következménye, amely az olasz viszonyt ezekkel az államokkal szemben jellemezte.

Most azonban Olaszország Balkánpolitikájának a súlypontját egészen gazdasági térre akarja helyezni és ez alkalommal Mussolini olyan, bár a modern viszonyokhoz alkalmazkodó megoldást keres, amely már a római impérium alatt megerősítette Olaszország hatalmi súlyát a Balkánon.

Jelenleg a Rómától Konstantinápoly felé vezető szárazföldi út meghódításáról van szó. Róma világhatalma idején a Via Appia az Alpoktól Brindiszig vezetett, ahol a római hajók az olgatói szoros gyors menetben áthajózták, és az utasokat és az árut az albán parton kihajózták. Róma katonái és Róma áruja azután Róma után az Epiruszon át Saloniki mellett elhaladva a leggyorsabb úton tudták Bizánca eljutni.

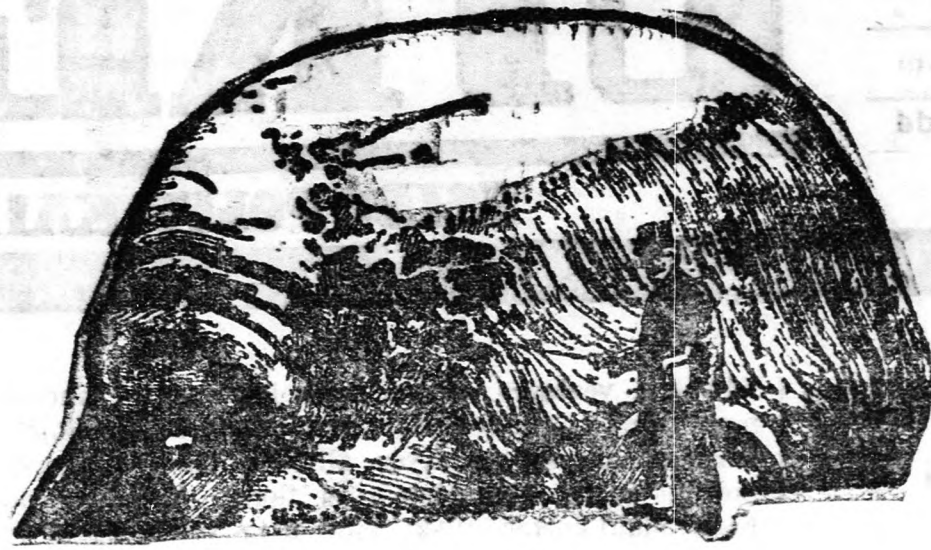
A római utak nincsenek többé, de megint új életre akarják keltetni azokat; nem a vas kohorták, hanem a vas sínek számára. Brindiszig vasut vezet és az olasz hidroplánok a Valonáig terjedő nyolevan mérföldet egy óra alatt repüljék át. Az albán partról indulva ki az új transzbalkánvasut, csak egyetlen egy repülőóra távolságra az olasz anyaországától, amely azután átszeli Albániát, északi Görögorszgot, Szalonikit és Konstantinápolyt érnie el. A tengeri utat Brindistől Pireuson át a Lloyd Triestino olasz hajói már évtizedek óta uralják és a nagy expressz hajók ezt a hosszú utat a korintusi csatornán át nem egészen két nap alatt teszik meg. Olasz hidroplánok uralják a levegőutat Brindisistől Valonáig és Pireuszig; és most a már régóta tervezett és az utolsó időben aktuálisá vált transzbalkánvasut a Balkán átszelésével Olaszországot még szorosabb kapcsolatba hozná délkelet-európai vevőivel.

A Balkán gazdasági téren való pacifikálásával járó olasz tervek jelentőségére jellemző a délszláv lapok állásfoglalása az új olasz vasutervekkel szemben. Jugoszláviában egyáltalában nem kételkednek sem az olasz tervek komolyságában, sem kivethetőségében és ezért már most egészen nyíltan írják arról, hogy az olasz tervek erősen veszélyeztetik Jugoszláviának gazdasági érdekeit és megvalósíthatják Olaszország terveit, hogy a Balkán-államokban a gazdasági hegemoniát magához ragadja. A terv mindenesetre még mindig csak terv.

BUTOR a nagy készletre való tekintettel mélyen lezárt árban
Fischer Albert & Co.
 cégéi Cluj, Cal. Reg. Ferdinand (v. Ferenc József-ut) 61. szám
 Körisházi Lei 15.000.
 Oszlopos, emelt tölthető háló Lei 20.000.
 Feltöltő háló exotikus furnierral Lei 25.000.

URODONAL

elhárítja az érlelmeszesedést.

Reuma Csúsz Hugykő Hizás

A halánték-arteriák megduzzadása első jele az érlelmeszesedésnek.

Igyekeztek artériákat fiatalon tartani. Ilyen módon elhárul az érlelmeszesedés, amely a véredények falait keménnyé szánítja, akárcsak a pipaszárakat. Vagyis másszóval kemény és porhanyós.

Bizonyítványok:
1908 november 10-én az Orvosi Fakultás.
1908 december 14-én a Tudományos Fakultás.

Az érlelmeszesedés kezelenél főleg arra kellene helyezni, hogy megelőzzük az érlelmeszesedés fellépését és fejlődését.

A sklerózis fellépésének szakában, amikor a hagsav a túltengés egyetlen tényezője energikusan és gyakran kellene harcolni a hagsavnak a szervezetben való maradása ellen. Ebben a tekintetben legsikeresebben az URODONAL-t lehet alkalmazni.

FAIVRE professor, a poitiersi egyetemi klinikák tanára.

Az URODONAL laboratóriuma **15** nagy díjat nyertek. Kapható minden gyógyszárban.

Vezérképviselő Románia számára: Drogéria „STANDARD” Societate în nume colectiv, BUCURESTI.

A franciák is megtették az előkészületeket a Rajnavidék kiűritésére

Koblencz, szept. 9. A 151. francia gyalogezred megkezdte átköltözését Metzben. A legénység nagy részét e hét folyamán szabadságra küldték. A 23. gyalogezred és a 39. tábori ágyuzezred új állomáshelyét még nem kövölték, de ezek is előkészületeket tesznek a város elhagyására. Ujabb párisi jelentés szerint Koblencz kiűritését szeptember 18-án kezdik meg. Ugyancsak a napokban kezdődik meg a

Saar-vidéki vasuti őrszolgálatra kirendelt osztagok bevonása is.

A megszállott Saar-terület népszövetségi delegációja ma felkereste Stresemann és vele hosszasan tárgyalt. A német külügyminiszter holnap délelőtt tíz órákor mondja el Genfben beszédét a népszövetségi közgyűlésen. A beszédet a német rádióállomások közvetítik hallgatóiknak.

Szenzációs letartóztatások várhatók a német Reichstag elleni bombamerénylet ügyében

A vizsgálat adatai szerint az állami épületek elleni bombamerényleteket egyazon kezek irányították

Berlin, szept. 9. Rövid időközben egymás után négy esetben követték el lelkiismeretellen gonoszlevők a német birodalom különböző állami épületei ellen bombamerényletet. A vizsgálat szenzációs eredményre vezetett. Az állami központi vegyszeti hivatal által lefolytatott vizsgálat szakértői véleménye megállapította, hogy a kétszeres lüneburgi, a berlini és schleswig-holsteini bombamerényleteket minden valószínűség szerint ugyanazok a tettesek követték el, illetve a bombamerényletekhez használt robbanóeszközöket egyazon helyen készítették. A nyomozás a legszelesebb mederben folyik.

Ujabb berlini jelentés szerint a letartatott frankfurti kereskedőn kívül, aki önmagát nevezte meg a berlini Reichstag elleni bombamerénylet tettesül, a nyomozás nagy eréllyel folyik más gyanúsítottak ellen is. Az eddigi jelek szerint legközelebb szenzációs letartóztatások várhatók.

Lüneburgi jelentés szerint dr. Herbst lüneburgi kerületi főnök, aki a kormányzói palota elleni merénylet alkalmával csodával határos módon megmenekült, tízezer márkát jutalmat tűzött ki a merénylet nyomravezetőjének. Ezzel az összeggel 62 ezer márkára emelkedett az az összeg, amelyet a bombamerénylet készrekerítői számára kifizettek.

Megjelent a gyümölcspálinkák és párlatok magasabb szeszfoktartalmát életbeléptető rendelet

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. — Az Uj Kelet tud.) — A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött valamennyi pénzügyigazgatóságnak, amely arra hívja fel a figyelmüket, hogy az 1927 évi borhamisítás elleni törvény végrehajtási utasítása új alkoholtartalmat állapít meg a forgalomba kerülő cujka és más természetes pálinkáknál. Ez a foktartalom magasabb, mint az ugyanazon törvény végrehajtására kiadott instrukciók 48-ik szakaszában előírt erősség, amely szakasz tudvalevőleg 30 fokban limitálja mindenféle gyümölcspálinka és párlat erősségét. Ezeket az instrukciókat azonban az új végrehajtási utasítás hatályon kívül helyezte.

Az új végrehajtási utasítás 47-ik szakasza különbséget tesz az egyes szesz italok között és különböző erősi fokokat ír elő minden természetes pálinkára, még pedig a következőképpen:

Cujka 10—40 fok, körte, cseresznye, vagy más gyümölcspárlat 40 fok, törköly, vagy törkölypálinka legfeljebb 40 fok, seprő és seprőpálinka maximum 40 fok, borpárlat legfeljebb 45 fok.

A végrehajtási utasítás 48-ik szakasza leszögezi, hogy a körteből, cseresznyéből, törkölyből, seprőből és borból desztillált folyadék erőssége ne legyen 60 foknál kisebb, míg a 96-ik szakasz a cujka kon-

centrált alkohol tartalmát 50 fokban állapítja meg. A fogyasztásra kerülő konyak erőssége 38—50 fok lehet.

Az 55-ik szakasz kötelezővé teszi, hogy a végrehajtási utasításban felsorolt gyümölcspárlatokat forgalomba hozataluk előtt, amennyiben itali előkora szolgálnak, íható vízzel fel kell hígítani, hogy a szabályszerű szeszfok tartalmat megkapják. A hígítás akár a termelési helyen, akár a gyárban, vagy a raktárban is történhet.

A rum alkoholtartalmát, ha fogyasztási célokat szolgál, 40—50 fokban állapítja meg az 58-ik szakasz.

Fürdőre, nyaralóhelyekre utazó előfizetőinket felkérjük, közöljék pontos címüket a kiadóhivatallal, hogy az Uj Keletet főnnakadás nélkül küldhessük.

Az érlelmeszesedés a 40 éven feletti egyéneknek többékevésbé jelentkezik. Agynyomás, főfájás, szédülés, nagyothallás, zsi-badós érzés, vérkeringési zavarok, mind az érlelmeszesedés tünetei. Különösen bevált, a tudós orvos kar által ajánlott ellenszere a **Cigelkán** (Csehországban) **fakadó cigelkai „Lajos”** feltárolt jódos, kellemes ízű gyógyvíz, melyből éventén 6—8 heten át 2—25 liternek való elfogyasztása után a szervezet felfrül, az életkedv megújul és az étvágy fokozatosan emelkedik. Kérje mindenütt. Ismeretét kívánatra bárkinek szívesen küld a **Cigelkai jódos gyógyforrások romániai vezérképviselője, Arlnis (Egerhát), jud. Salaj.**

Pályázati hirdetmény

Az Árvagondozó cluji tanoncotthonban betegség folytán a gondnoki állás megüresedett, melyre ezennel pályázatot hirdetünk:

A gondnok feladata az intézet növendékeinek nevelése, az adminisztráció kezelése, felesége pedig az otthon háztartásának vezetését és ellenőrzését kell vállalja.

Az állásra a tanoncotthonokra vonatkozó törvény értelmében tanári vagy tanári képesítéssel bíró 40 éven aluli, vál-lásos előéletű egyének pályázhatnak.

Javadalmazás: az intézetben nyújtandó két szobából álló lakás, fűtés, világitás és étellelvezésen kívül személyes rüni megállapodás tárgyát fogja képezni. Az állás f. é. október 1-én betöltendő.

Pályázatok az eddigi működést igazoló bizonyítvány másolatok becsatolásával és a fizetési igények megjelölésével az Erdélyi Zsidó Árvagondozó központi irodájához (Cluj, Str. Paris 86) szeptember 15-ig adandók be.

Cluj, 1929. szeptember 4.

Tanoncotthon kuratóriuma

A gyarmatügyi a londoni „Times” közli és többek között vizsgálóbizottság is hogy a zavarás már túl vagyunk.

Kisebbségben a csöcselék legnagyobb részénél

Az ország hatóság adatait annak a zavarásokról vagy pedig előkészítéssel az arab politikájában csöcselék mecsirájukban való valamint a későbbi büncselekmények, muszall összeköttetés lakosság és a főké garságu tájékoztatás széles körökben sokra és gyanúra a Ezt a gyanút a feruzszálemi ar gundájá nem

Ez a testület Sir kormányzó határoz melettelére reagá csapatokat tömegm de ugyanakkor a lenteképpen incidens tani, sőt olyan fo meg, mintha a zsi volna le. Ugyancsak azon nyíltan hang a kuszóhónállo per saágszolgáltatás má

Titulesc tiáját fej

Genf, szept. 9. A Henderson angol szöde után, ki a pá ról referált és han lia mindenképpen ur-deklarációt, Titu tus kört szót. Titu many nevében meg nak a felvilágosítás many — mondotta

Erdély z strációk

A legutóbbi esem lesztinai harcolók azok hatásaként le nyilatkozatok mind világ egész zsidósá vezet utján illetékes takozása mégis ere mult hét mindenütt a demonstrációk he dély zsidóság is in te ki a maga része

MÁRAM NAK T

Ugyancsak vasár morossziget zsidósá lessa az ortodox na A gyűlés összehívó Mihály ortodox hit senstadter szefárd Fried Abraham, a vetség helyicsoporty berg József, a Miz és I. Werke, a zsidó A gyűlés, amelyon

A Times nyíltan megvádolja az arab vezetőket

(Folytatás az első oldalról)

A gyarmati hivatal deklarációjával a londoni „Times” vezetőhelyen foglalkozik és többek között ezeket írja: „A vizsgálóbizottság kiküldése azt jelenti, hogy a zavargások rosszabbik részén már túl vagyunk.

Kiseb összeütközések előfordulhatnak ugyan még, de az a veszély, hogy a csöcselék legyen urrá az ország nagy részében, megszűnt.

Az ország hatóságai már gyűjtik az adatokat annak megállapítására, hogy a zavargások spontán robbantak-e ki, vagy pedig előkészítették őket. Az a tény, hogy az arab politikai és vallási vezetők teljesen esődték mondottak a zavargások esirajukban való elfojtása tekintetében, valamint a később Hebronban történt bűnesemények, amelyek a cionizmussal összeköttetésben nem álló zsidó lakosság és a főként amerikai állampolgárságu tajmudisták ellen követtek el széles körökben bizonyos meggondolásokra és gyanúra adtak okot.

Ezt a gyanút — írja a Times — a jeruzsálemi arab exekutive propagandája nem fogja eloszlatni.

Ez a testület Sir John Chancellor fő-kormányzó határozott, de üdvös figyelemfelhívására reagál, amikor az angol csapatokat fözmegszárlással vádolja, de ugyanakkor a hebronai vérfürdőt tekintetben incidensnek igyekszik beállítani, sőt olyan formában magyarázza meg, mintha a zsidók egymást öldösték volna le. Ugyancsak nem okos az arabok azon nyíltan hangoztatott állítása, hogy a küszöbönálló perekben az angol igazságszolgáltatás már eleve elfogult volna

az arabokkal szemben.

Ezután így folytatja vezércikkét a Times:

„A vizsgálóbizottság kiküldésének bejelentését a gyarmati hivatalnak egy olyan megállapítása kíséri, amelyet Palesztinában talán mégis meg fog szivlelni. Eszerint a bizottság tevékenysége nem fog kiterjedni magasabb politikai közlésekre. Olyan kérdés egyáltalán nem létezik, hogy a palesztinai mandátum brit kézben maradását új mérlegelés alá vonják, vagy bármilyen változást is szenvedjen a palesztinai zsidó nemzeti otthon megteremtésére irányuló politikában, amely a Balfour-deklarációban van leszögezve és a mandátumban belefoglalva. A miniszterelnök genfi kijelentései ebben a tekintetben ugyanilyen világosak voltak.

Ezek a hivatalos részről jött biztosítások minden bizonytalanságot és aggodalmat azonnal eloszlatnak a mi Palesztina-politikánk tekintetében.

Nincs olyan brit kormány, amelyet politikai témák erőszakossága elriaszt halának attól, hogy nemzetközi kötelezettségeit teljesítse. Lehetséges, hogy kormányzati módszereink Palesztinában gyökeresen meg fognak változni, de csak a mandátum és a Balfour-deklaráció határozmányainak keretén belül. Ez azonban olyan kérdés, amely még nem került napirendre és talán nem is kerül rá sor. Mindenekelőtt a rendet kell véglegesíteni és teljesen helyreállítani és a zavargások közvetlen tényezőit felkutatni és kiirtani.”

Titulescu a román kormány szimpátiáját fejezte ki a palesztinai harcok áldozatai iránt

Genf, szept. 9. A Népszövetség ülésén Henderson angol külügyminiszter beszéde után, ki a palesztinai eseményekről referált és hangsúlyozta, hogy Anglia mindenképpen respektálja a Balfour-deklarációt, Titulescu román delegátus kert szót. Titulescu a román kormány nevében megköszönte Hendersonnak a felvilágosításokat. „A román kormány — mondotta Titulescu — elégt

teljessé veszi tudomásul Macdonald kijelentését, hogy Palesztinában nem fajok közötti konfliktus volt, csak izolált, bűnös kezűkél felidézett bűnesemények történtek. A román kormány mely szimpátiáját küldi a zavargások áldozatainak és hiszi, hogy azokat az intézkedéseket, amelyek a békét vannak hivatva biztosítani a világnak eme részében, szigorúan végre fogják hajtani.

Erdély zsidósága folytatja a demonstrációkat a palesztinai követelések teljesítéséért

A legutóbbi események, amelyek a palesztinai harcokkal kapcsolatban és azok hatásaként lefolytak, a különböző nyilatkozatok mindazt igazolják, hogy a világ egész zsidóságának a cionista szervezlet útján illetékes helyre eljuttatott tiltakozása mégis eredménnyel járt. Az elmúlt hét mindenütt, ahol zsidók laknak, a demonstrációk heta volt, amelyből Erdély zsidósága is imponáló egységgel vette ki a maga részét.

Nagyszében zsidósága szeptember 8-án tartotta meg tiltakozó gyűlését, amely megdöbbenéssel állott a palesztinai események hatása alatt. A népgyűlés vezetője táviratban kérte fel az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetséget arra, hogy a székesfehérvári zsidóság tiltakozását és a Palesztinára vonatkozó zsidó követelések azonnali teljesítéséhez való magaszkodását illetékes helyre juttassa.

MÁRAMAROS ZSIDÓSÁGÁNAK TILTAKOZÁSA

Ugyancsak vasárnap zajlott le Máramaros zsidóságának tiltakozó gyűlése az ortodox nagytemplom udvarán. A gyűlés összehívói és szónokai Szuk Mihály ortodox hitközségi elnök, S. Eisenstadter szefárd hitközségi elnök, dr. Fried Ábrahám, a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának elnöke, Rottenberg József, a Mizrahi-csoport elnöke és I. Werke, a zsidó iparosgyűlés elnöke. A gyűlés, amelyen nemcsak Sziget, ha-

nem egész Máramaros zsidósága vett részt képviselői útján, határozatilag csatlakozott az erdélyi zsidóság és a Zsidó Nemzeti Szövetség tiltakozásához, egyben leszögezte, hogy a palesztinai véres események nem fogják elriasztani Máramaros zsidó népét a további munkától és az eddiginél is nagyobb áldozatkészséggel fog közreműködni Erec Jisráél ujjaépítésében.

A népgyűléssel egyidejűleg az ifjuság külön is foglalkozott a palesztinai eseményekkel és a következő táviratot intézték az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetséghez:

„Máramarosziget zsidó ifjusági blokkjának szótöven delgátusa nagygyűlésen erősen tiltakozik az eroci események miatt. Tiltakozunk az ön-vedelmi szervezettek lefegyverzése ellen. Aviva, Barisszia, Sómér”.

A SZATMÁRI ZSIDÓSÁG TILTAKOZÁSA

Szatmár zsidósága szeptember 8-án tartotta meg tiltakozó gyűlését az ortodox hitközség tanácstermében. A népgyűlés által elfogadott határozati javaslat tiltakozik a palesztinai kormány és közigazgatás gyengesége és egyoldalúsága ellen, követeli, hogy a mandatárius hatalom a Balfour-deklaráció és a Palesztina-mandátum értelmében tegye lehetővé a közjogilag biztosított zsidó nemzeti otthon

megteremtését, követeli továbbá a harcok felidézésében vétkesek megbüntetését, a kötelességmulasztó hivatalnokok kicserélését és a zsidó jisiv állandó hatályos védelmét. A népgyűlés ezt a határozatot átiratban közölte a Zsidó Nemzeti Szövetség központi vezetőségével, az illetékes angol hatóságokkal és a Népszövetség genfi irodájával.

A PETROZSÉNYI TILTAKOZÓ GYŰLÉS

Igen energikus tiltakozó gyűlést tartott szeptember 5-én a petrozsényi zsidóság. A gyűlésen dr. Schaeffer hitközségi elnök és dr. Stein, a Chevra Kadisa elnökének vezetésével a város zsidóságának legnagyobb része megjelent. A gyűlést dr. Halmos Brunó, a helyi csoport elnöke nyitotta meg, aki beszédében vázolta a palesztinai országépítés tízéves történetét és rámutatott azon okokra, amelyek a palesztinai harcok kiborbanásához vezettek. A zavargások alkalmával elesett hősök iránti gyász jeléül a gyűlés egyperces szünetet tartott, amelyben a kö-

zönség néma felállással tüntetett. Vámos Leó a galutbéli zsidóságot is hibáztatja amely nemtörődomségével nem tudott megfelelő súlyt adni a zsidó nép vezetőinek, hogy kellő eréllyel lépessenek fel Angliával szemben. A palesztinai harcokban a zsidóság megmérgetett a népek, az önálló nemzetek mérlegén és súlyosnak találattott. Salzer Vilmos adatokat sorol fel annak igazolására, hogy a zsidósággal mennyi igazságtalanság történt Palesztinában az angol közigazgatás részéről. A revizionista párt nevében határozati javaslatot terjeszt elő, amely eljes elégtételt követel minden tekintetben a történelektől, egyben javaslatot tesz arra, hogy az erdélyi zsidóság országos konferencián döntsön a Weizmann-politika fentartása, illetőleg a revizionista program elfogadása fölött. A határozati javaslatot a gyűlés egyhangulag elfogadta Halász Andor módosító javaslatával. Az impozáns tiltakozó gyűlés Horváth János és Spitzer Lajos hozzászólása után a Hatikva elnéklésével ért véget.

Meg akarták mérgezni Maniu miniszterelnököt

Ujabb komplottnak jöttek nyomára Bukarestben

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). Az „Ultima Ora” mai számában szenzációs leleplezéseket közöl egy újabb összeesküvéssel kapcsolatban. A lap szerint a sziguranca néhány nap óta újabb komplottgyben nyomozott, amelyet eleinte komolytalannak tartottak. Utóbb azonban a nyomozás olyan adatok birtokába juttatta a sziguranca, amelyek az összeesküvés komolyságáról győzték meg a hatóságokat. Néhány nap óta több miniszter fenyegető leveleket kap, melyek valamennyien egy és ugyanazon gépen lettek írva. A miniszterek mindaddig nem tulajdo-

nitottak fontosságot ezeknek, amíg Maniuhoz is nem érkezett egy hasonló levél. A levélben, amelyet Maniu kabinetfőnöke nyitott fel, gyanus por volt. A port megvizsgálás végett a kémiai intézethez küldték el. Bukarestben a délelőtti folyamán a titokzatos levéllel kapcsolatosan fantasztikus hírek terjedtek el arról, hogy Maniut meg akarták mérgezni s hogy ugyanez a sors várna a kabinet többi tagjaira is. Az „Ultima Ora” a kedélyek lecsillapítása érdekében illetékes helyről felvilágosító kommunikét követel.

Szigoru rendelet tiltja meg a vámhivataloknál a baksis elfogadását

A borraivalórendszer váratlanul megisméllődő razziaikkal akarják megoldani

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tud.) Madgearu kereskedelemügyi miniszter körrendeletet intézett a váminspektorokhoz, akiknek figyelmét felhívja a vámhivataloknál divó barravaló és baksisrendszerre. A miniszter rámutat arra, hogy mennyi kárt okoznak az államnak azok a vámtisztviselők, a kik baksis fejében nem vámojják meg

lelkismeretesen az elvámolandó áru-cikket. Erre való tekintettel a miniszter elrendeli, hogy az inspektorok tegyenek megfelelő intézkedéseket a rendszer megszüntetésére. Állandó és bírtelen razziaikat kell a vámfelügyelőknek tartaniok és akkor a visszaélések száma kétségtelenül esökkenni fog.

Szeptember 29-ére marad el a Nagyintézőbizottság ülése

Huszonkettedikén három különböző cionista konferencia lesz Marosvásárhelyen

(Cluj-Kolozsvár, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). Szeptember 5-én megtartott ülésében, mint jelentették az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség Kisintézőbizottsága elhatározta, hogy a jubilaris országgrési konferenciával és az aktuális cionista problémákkal kapcsolatban összehívja a Szövetség Nagyintézőbizottságát. A Nagyintézőbizottság ülésének napját a Szövetség vezetősége november 22-ben állapította meg. Tekintettel arra, hogy ugyanezre a napra már előzőleg tüzték ki az erdélyi Aviva szervezett közgyűlését, ugyszintén a Marosmenti Barissziák körzeti kon-

ferenciáját, valamint a Barisszia Vaad-Hazakénimjángk alakuló ülését, a különböző gyűlések tolodása miatt célszerűnek látszott a Nagyintézőbizottság ülésének elhalasztása, márcsak azért is, mert a Nagyintézőbizottság számos tagja részt akar venni a többi konferencián is. Ezen szemponlok figyelembevételével a Szövetség elnöksége elhatározta, hogy a Nagyintézőbizottság ülését szeptember 29-re halasztja el.

Hirdessen az Uj Keletben

Rendszerezítik a hivatalos munkavizsgálatokat a bankoknál és iparvállalatoknál

Madgearu miniszter a munkakonfliktusok csökkenését reméli az új intézkedéstől

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A munkaügyi miniszter az ipari centrumokban eddig folytatott vizsgálatok alapján elhatározta, hogy ezeket a vizsgálatokat általánosítani fogja és valamennyi ipari és bankvállalatnál le fogja folytatni azzal a céllal,

hogy a munkakonfliktusok lehetőségét csökkentse és a munkások és alkalmazottak helyzetét megfelelő intézkedésekkel biztosítsa, megjavítsa. A munkaügyi miniszter Demetrescu államtitkár delegálta ezeknek a vizsgálatoknak a vezetésére.

Ébredővezér lőtt a bécsi magyar követség sajtófőnökére

Bécs, szeptember 9. — Megírta az Uj Kelet, hogy a bécsi magyar követségen Ziegler Vilmos lovag sajtófőnök ellen egy emigráns két lövést adott le és súlyosan megsebesítette.

Az első hivatalos jelentés Chalupny Bélának nevezi a merénylőt. Ezzel szemben a rendőrség még a délután folyamán megállapította hogy Ziegler sajtófőnök merénylője nem emigráns és nem is hívják Chalupnyknak, hanem a neve Buday Kálmán dr. és a pécsi ébredő magyarok egyesülete helyicsoporjának éveken át vezére volt. Buday a magyar kormánykörökkel is éveken át élénk összeköttetést tartott fenn és ő volt az, aki a pécsi megszállás megszűnése után Horthy kormányzót fogadta.

Buday Kálmán 37 éves és Baranyamegyében jegyző volt, majd különös érdemei elismerésül a pécsi egyetemen, kultuszminiszteri engedéllyel levizsgázott és ügyvédi diplomát nyert. Néhány hónap előtt a pécsi ébredők átszervezték vezetőségüket és Buday Kálmán kiesett az elnökségből. Emiatt elkeseredett sajtóharcot indított több közéleti vezető ellen és néhány sajtópörben eljárt, több pörre pedig folyamatosan van.

Két hét előtt kellett volna megkezdnie az egyik sajtópörben elnyert börtönbüntetését, de Buday a büntetés elől Bécsbe szökött.

Ziegler sajtófőnök, aki Budaynak ébredővezér korában legjobb barátja és leköveteltje volt, megígérte Budaynak, hogy pertörést eszközöl ki számára. Buday csütörtökön a megbeszélés időben el is ment Zieglerhez, aki azonban kizengette egyik alkalmazottjával, hogy nem fogadhatja. Buday megismételte látogatását, de ismét elutasították. Tegnapielőtt, minden bejelentés nélkül, egyenesen behatolt a sajtófőnök hivatali szobájába és az ajtóból rákiáltott: „Halátlan csirkefogó!” Azzal kétszer rásütötte revolverét. Mindkét lövés talált és Ziegler sajtó-

főnök csipőjének husos részén, közvetlen egymás mellett két lövést kapott.

Az egyik golyót operáció útján sikerült eltávolítani, a másik pedig, amely a vastagbélket is érintette, még a sebben van. A lövés irányából arra lehet

következtetni, hogy Ziegler sajtófőnök, külni akart és Buday hátulról lőtt a sajtófőnökre. Budayt azonnal letartóztat-

amint meglátta Buday Kálmánt, mentek. Kihallgatása még a késő esti órákban is folyik.

Vasárnap a világ három különböző pontján három borzalmas katasztrófa játszódott le

Stockholm, szept. 9. Tammertors mellett elsüllyedt egy kiránduló hajó. A borzalmas szerencsétlenségnek százharminc halálos áldozata van, csupán huszonhárom utast sikerült megmenteni. A megmenekült utasok elbeszélése szerint a katasztrófa főként az a magyarázata, hogy az utasok közt a hatalmas vihar következtében pánik keletkezett és valamennyien a hajó egy pontjára szaladtak össze s a gözös emiatt dőlt oldalra. A kirándulók többnyire iskolásgyermekek voltak. Egész Finnországban gyászt rendeltek el a katasztrófa alkalmából.

Páris, szept. 9. Borzalmas katasztrófa színhelye volt tegnap a gasconi gólföldjében a Mombihan partvidék. Két vonatgőzösszeütközött, amelynek következtében 18 ember a tengerbe esett, akik 14 órán keresztül a legborzalmasabb haláltusát folytatták a tenger habjaival, fadarabokba kapaszkodva. Nyolcan közülök a nagy fáradtságtól kimerülve, a vízbe fulltak. A többieket halászbárkák szedték fel, ezek között azonban hárman San-Sebastianba való szállítás közben meghaltak.

Newyork, szept. 9. Borzalmas repülő-

szerencsétlenség történt Coney-Islandon. A part mentén a tengert zsufozásig megtöltötték a fürdőzők, amikor egyszerre múltlen vették észre, hogy egy hidroplán mintegy kilenvenkilométeres sebességgel kényszerleszállást végez közöttük. A repülőgép valóságos utat vágott magának a fürdőzők között, majd a hullámok s partra verték. Két fürdőző meghalt, tizenegy súlyosan megsebesült. A pilóta megmenekült, de a kabinokban több gazdátlan ruhafedtetek fel, azért azt gyanítják, hogy még többen veszték a hullámokba.

Borzalmas szerencsétlenség történt a prahovai petróleumvidéken

Nyolc halottja van eddig a scortzenii szondafűznek

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A prahova-megyei Runcu petróleumtelepén szombat este az Olea társaság négyes számú szondájánál tűz ütött ki. A tűz következtében robbanás történt és 50 méternyi körzetben óriási tüzsugarak törtek elő. A közelben dolgozó munkások közül három azonnal, három pedig a kórházban meghalt. Öten súlyosan megsebesültek s kevés a remény életbemaradásukhoz. A szerencsétlenség oka, hogy a szonda vasvázából egy kódarab szikrát csiholt ki, amely felgyújtotta a gázt. A tüzet, amely óriási pánikot okozott, csak késő este tudták lokalizálni.

A petróleumvidéken történt újabb katasztrófáról meg a következőket jelentik:

A szerencsétlenség a Prahova völgyé-

ben levő Scortzenii faluban történt a Runcu nevű petróleumtelepen. Esteledett, mikor a petróleum szivattyúzása közben egyik szonda működésében zavar állott be, a szivattyú beragadt a csöbe és nem működött. A munkafelügyelők erre 8 munkást rendeltek oda, akik a szivattyút megkísérelték működésbe hozni s amikor ez nem sikerült, még 6 munkást kértek a Concordia petróleumvállalattól. A munkások hallották, hogy a szonda feől különös moraj hallatszik, de nem tulajdonítottak ennek különösebb jelentőséget. Egyszerre a szivattyú engedett és a vasesővel együtt kivonultak a szondából. Egy pillanat alatt lángcsóvák törtek elő, amelyektől a gáz meggyulladt és felrobbant. A munkások menekülni igyekeztek, de már késő volt. 3 közülök mindjárt szénné égett, a többi-

ek súlyos égési sebekkel fetrengtek. Kórházba szállították őket, 3 közülök azóta meghalt, a sebesültek állapota is reménytelen. Az oltási munkálatok azonban megkezdődtek, s óriási erőfeszítéssel sikerült is annak továbbterjedését megakadályozni, azonban egyelőre tart még a tűz és attól félnek, hogy mégismétlődik a moreni szondatűz.

MOZI

CORSO-filmszínház műsora:

Kedden 5, 7 és 9 órakor: Legjobb a harmadik. Nagyszerű tragikomédia 8 felvonásban. Főszereplők: Marcella Albani. Előjáték: Jegesmedve vadász 2 felvonásban. Ufa journal a legújabb eseményekkel.

Szerdán 5, 7 és 9 órakor: Premier! A száműzött hercegnő. Főszerepben: Mary Parke, Alfred Abel, Verebes Ernő és Betty Astor. Előjáték: Janika és a majom. 2 felvonásos vígjáték. Csütörtökön 5, 7 és 9 órakor: A száműzött hercegnő. Főszereplők: Mary Parcer, Alfred Abel, Verebes Ernő és Betty Astor. Előjáték: Janika és a majom. 2 felvonásos vígjáték.

Értesítés!

Megnyit Bucurestiben, a főváros központjában a

„Hotel Venetia”

Str. Pictor Grigorescu 12. szám. A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei.

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg- és melegvíz. Lift, fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel

„Venetia-szálloda” vezetősége
MOISESCU tulajdonos.

A harisnyakereskedők

tudomására adjuk, hogy a „Három korona” harisnyagyár egyedüli romániai engros eladással megbízott bízománya vagyunk.

Ezen cikkeken szüksegleitek kielégítéséért forduljanak cégünkhöz

„ORECO” S. A. R.
Bucuresti I. Str. Bacani No. 1.

Ha jó, elegáns és tartós cipőt akar, eszközödjön próbavásárlást a most megnyitott **TRIUMPH** cipőáruházban Cluj, Piața Unirii 28. szám alatt.

Nag

Ezerlejes

(Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától.) Ezerlejes ma letartóztatták. Egy Jn asszony megjelent reskedőnél és vásári fizetett. Sterné de nemsokára hazatért, hogy a p

A pénzüg

Speciális r

(Bucuresti-Bukarest Kelet tud.) A kor folytatja azt a kán adók szigorú behatárítását néhány héttel ezelő terium egymásután kát a pénzügyigazgatásban az adóhatár hatására utasítja és általában minden sebb szempót akar a dikálni.

Amig Rim

Rykov ha

Berlin, szept. 9. E lentések szerint öt meg tegnap Podgra mintegy száz bomb más épületére. A bo jesen összerombolták megöltek. Kinában hiro nagy izgalmat Berlin, szept. 9. A irati iroda jelentés Uszurijszk környék nap puskas- és ágy az orosz határkülö szoknak sikerült a

A kormány

Öt női kate

Bucuresti-Bukarest Kelet tudósítójától.) Ezerlejes ma letartóztatták. Egy Jn asszony megjelent reskedőnél és vásári fizetett. Sterné de nemsokára hazatért, hogy a p

1. A községek la
2. A falvak, községek listáját. Mihelyt ezek a falvak szavazással 1944, hogy ügyüket az új törvény által

Nagyszabású pénzhamisító bandát fogtak el Bukarestben

Ezerlejeseket hamisítottak, hogy a banda vezére Amerikában értékesíthesse találmányát

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti rendőrség ma letartóztatott egy pénzhamisító bandát. Egy Julianna Muresanu nevű asszony megjelent Stern bukaresti kéréskedőnél és vásárolt, majd egy ezressel fizetett. Sternné felváltotta az ezrest, de nem sokára hazajött a férje, aki konstatacióval, hogy a pénz hamis. Azonnal a

rendőrségre futott és feljelentést tett. A rendőrségnek sikerült az asszonyt előállítani. Kiderült, hogy egy pénzhamisító bandának jöttek a nyomára, amelynek vezetője Bartha Zsigmond nevű egyén, vadházasságban él Muresanu asszonnyal. Barthát és három társát elfogták. Lakásukon nagymennyiségű hamis bankjegyet és a bankgyártáshoz

szükséges eszközöket találtak. Bartha kiballgatása alkalmával előadta, hogy egy vasuti balesetelhárító készüléket talált fel, amelyet amerikai köriaknak ajánlott szabadalmazásra. Az amerikaiak azt a választ adták, hogy hozza ki a találmányát. A pénzt azért hamisította, hogy pénzhez jusson és kimehessen Amerikába.

A pénzügyminisztérium megsemmisíti az adóleszállításokat a nagyobb vállalatoknál

Speciális rendelet, amely dezavválja az adófelebbezési bizottságokat Folyik a kormány adóoffenzívája

(Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tud.) A kormány teljes erővel folytatja azt a kampányt, amelyet az adók szigorú behajtására indított meg néhány héttel ezelőtt. A pénzügyminisztérium egymásután küldi szét az ukázásokat a pénzügyigazgatóságoknak, amelyekben az adóhátralékok kimételezésre utasítja az alantas szerveket és általában minden eddiginél erőteljesebb tempót akar az adóbehajtások terén látni.

A pénzügyminisztérium most újabb rendeletet hozott ki az adóbehajtásokkal kapcsolatban. A rendelet elrendeli az adófelebbezési bizottságok által történt adóleszállítások felülvizsgálatát a nagyobb vállalatoknál, mert a bizottságok oly jelentékeny redukciónkat eszközöltek, melyek az állam bevételeit veszélyeztetik. A rendelet megállapítja, hogy a leszállítások egyszerű becsülés alapján történtek, a vállalatok anyagi státusának alapos megvizsgálása nélkül.

Mi a magunk részéről nem igen tudjuk megmagyarázni, hogyan állapíthatja meg a pénzügyminisztérium hivatalaiból valaki, hogy az adóleszállítások milyen kritériumok alapján történtek. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a rendelet sok igazságtalanságra fog alkalmazni és az adófelebbezés kezelését illetően olyan veszedelmes precedenst kreál, amely igen szomorú következményekkel járhat.

Spanyolnátha, torokgyulladás és meghűlés ellen véd

Panflavin PASZILLA

tani. Maniu miniszterelnök szeptember 10-ig adott terminust a prefektusoknak az új közigazgatási törvény alkalmazását előkészítő munkálatok befejezésére. Mielőtt a prefekturákról beérkezett jelentéseket összpontosítják, meg fog történni a tartományi igazgatók kinevezése is. Efelől csak Voicu Nitescu (Erdély), Sever Boiu (Bánát), Virgil Potarac (Oltenia) és Hoicescu mérnök (Moldova) kinevezése látszik véglegesnek.

Felvonulnak a védelem tanai a temesvári munkásperben

(Timisoara-Temesvár, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). Az április 7-iki véres összetűzés perének mai tárgyalásán a védelem tanuinak kihallgatására került sor. Az elhangzott vallomások közül több igen kedvezően hangzik a vádlottakra nézve, különösen Frank Mária tanúé, ki azt állította a mai tárgyaláson, hogy az első két lövést, ama bizonyos, sokat vitatott provokáló lövéseket — rendőrök adták le. Az elnök kérdésére a tanu kijelenti, hogy nem tudja megnevezni a rendőröket, akik az első lövéseket leadták. Rosenbaum ítélte majd Kelemen Józsefet hallgatják kihallgatásán jelen volt, midőn a bizottság házkutatást tartott a Munkásotthonban és fegyverek után kutatott, de seholy csak egy revolvert sem találtak. Már befejezték a kutatást, midőn az egyik detektív különös módon egy revolvert fedezett fel a hetes számú szobában. Ez volt az egész házkutatás eredménye. Ő is azt állítja, hogy nem a munkások löttek először.

Cigareanu vármegyei prefektus a következő tanu. Ő adott engedélyt arra, hogy az egységes szakszervezetek április 2-től 5-ig kongresszust tartsanak. Fónagy János kommunista szókas szerint való ellemelését nem akarta engedélyezni, de arra kérte a munkásokat, hogy ravatalozzák fel a holttestet a halottsházban, ahonnan aztán olyanformában temethetik el, ami nekik éppen jól esik.

Somoseanu tábornok, Temesvár főpolgármestere elmondja, hogy Müller felhívta őt telefonon és közölte, hogy dr. Proseanu tisztiorvos, higiéniai szempontokra való hivatkozással, nem akarja engedélyezni a halott felravatalozását. Erre Proseanu doktorral, de midőn meghallotta, hogy egy deftanai fogolyról van szó, nem avatkozott többé bele a dologba.

Crenian Aurel rendőrprefektus ismereti az emlékezetes április 7-ike történetét. Tárgyalta a Munkásotthon előtt előbb Krebszel, majd Müllerrel, Fónagy holttestének kiadása tekintetében, melynek végzetével őt szerény gondolkodási időt adtak a munkásoknak. Ő ezt az öt percet nem várhatta be, mert időközben jelentették, hogy Vaida belügyminiszter akar vele sürgősen telefonon beszélni. Míg ő Bukaresttel telefonon beszélt, megtörtént az összeütközés.

Dusan Lazit fegyverszakértő nagy érdeklődéssel várt tanuvallomása következtetésén. A fegyverszakértő elmondta, hogy a Careiman csendőrszervező sapkáján levő lyuk olyan nagy, hogy az nem származhatott revolvergolyótól. Gracian rendőrkormányzó csizmáján nyoma van annak, hogy egy golyó behatolt a csizmaszáron, de seholy nyoma annak, hogy a golyó hol jött ki. A következő napi tárgyalásokat a védelem mintegy negyven tanujának kihallgatása fogja kitölteni.

Amíg Kina Oroszországgal a békés megegyezésről tárgyal, a mandzsuri határon újra megszólalnak az ágyuk

Rykov hadügyi népbiztos az orosz tisztetekhez intézett beszédében az új világháború veszélyéről beszélt

Berlin, szept. 9. Kharbinből érkező jelentések szerint öt orosz repülőgép jelent meg tegnap Podgranicskaja falu fölött és mintegy száz bombát dobott le az állomás épületeire. A bombák az állomást teljesen összerombolták és harminc embert megöltek. Kinában az orosz támadások híre nagy izgalmat kelt.

Berlin, szept. 9. A moszkvai Tass távirati iroda jelentése szerint Nikolsz-Ussurijzk környékén kínai csapatok tegnap puska- és ágyutűzzel megtámadták az orosz határkülönítményeket. Az oroszoknak sikerült a támadást visszaverni.

Ugyancsak a Tass távirati iroda jelentette Mukdenből, hogy a szovjetsaptok pénteken megtámadták a kínai védelmi vonalat, de ellenállásra találtak. Mandzsuria délkeleti határáról harcokat jelentenek. Podgranicskájánál egy vonatot bombával felrobbantották.

Nanking, szept. 9. Kina németországi követe Genfből Nankingba táviratot küldött, amelyben tudatja kormányával, hogy a szovjetkormány visszavonja azt a követelését, hogy a tárgyalások megkezdése előtt a keleti vasutak számára új helyettes igazgatót kell kinevezni.

Hivatalos körökben azt remélik, hogy most már a konfliktust végképen békés elintézéshez lehet juttatni.

Berlin, szept. 9. A moszkvai Tass iroda jelenté: Rykov vezető népbiztos beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a szovjet és a vele szemben ellenséges érdeket tanúsító kapitalista hatalmak között a helyzet annyira feszült, hogy a kínai-orsz konfliktussal kapcsolatban új háború veszélye fenyeget. Ezért felszólította az orosz tiszteket, hogy készüljenek fel minden eshetőségre.

A kormány megkezdi az előkészületeket a novembervégi községi választásokra

Öt női kategória kap szavazati jogot. Belügyminiszteri rendelet a választói névjegyzékek összeállításáról

Bucuresti-Bukarest, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). — A belügyminisztérium körrendeletet küldött szét a közigazgatási reform végrehajtására delegált bizottságoknak, amelyben utasításokat ad a novembéri községi választások előkészítésére. A körrendelet, amelyet Körto belügyi alminiszter írt alá, fontos utmutatásokat tartalmaz a választásoknak az új törvény szellemében való előkészítésére vonatkozólag. A bizottságok mindenek előtt is két listát fognak elkészíteni:

1. A községek lakóinak listáját.
2. A falvak, községek és megyék választóinak listáját.

Mielőtt ezek a listák elkészülnek, a falvak szavazással fognak dönteni afelől, hogy ügyeiket községi tanács, vagy az új törvény által behozott „néptanács”

vezesse. Ezután megtörténik a falvaknak községekbe való beosztása, a járásoknak és megyéknek az új törvény értelmében való kiigazítása és a kerületek (tartományok) pontos elhatárolása.

Az új beosztás alapján fogják november végén a községi választásokat megtartani. A járásk élén működő bizottságok a fentebbi két lista alapján összeállítják a falvak és községek választói névsorát.

Ennek a listának az elkészítése sok munkát fog adni a bizottságoknak, annál is inkább, mert az új törvény értelmében ismeretesen a nők is szavazati joghoz jutnak. A törvény 375-ik paragrafusának 2-ik bekezdése értelmében minden nő szavazati jogot kap a közigazgatásban, haz az alant felsorolt feltételek valamelyikével rendelkezik: 1. ha vala-

milyen iskola (elemi, vagy szakiskola) alsóbb osztályait elvégezte és erről bizonyítványa van; 2. állami, megyei, vagy községi tisztviselő; 3. hadiövezgy; 4. ha a háboruban tanúsított magatartásáért kitüntetésben részesült; 5. ha az illető a közigazgatási törvény kihirdetésekor jogi személyiséggel rendelkező szociális intézmény, vagy egyesület vezetőségének tagja, amit az illető egyesület elnöke által kiállított bizonyítvánnyal kiállított bizonyítvánnyal igazol.

A városokban és municípiumokban ugyanolyan kritériumok alapján fogják a községi választók listáját elkészíteni, mint a falvakban. A belügyminisztériumban lázasan dolgoznak az előkészítő munkálatokon, de nem valószínű, hogy sikerülni fog november vége, vagy december eleje előtt az új választásokat megtar-

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
 Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Erő Str. Lipsicani 91.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnomása csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Szeptember 8-án kezdődik a beogradi gazdasági kongresszus. Belgradból jelentik: A kereskedelmi és iparkamara és az országos gazdasági érdekeltségű kongresszusa szeptember 8-án kezdődik Belgradban. Ezeknek a kongresszusoknak az a feladatuk, hogy év-évvel megállapítsák a várható kivitel és ennek eredményeképpen megfogják illetve javaslatba hozzák a szükséges intézkedéseket. A kongresszusok kivétel-prognózisai eddig minden esetben csaknem a legpontosabban beváltak és így ezeknek a kongresszusoknak közgazdasági életünk szempontjából igen nagy jelentőségük van és a kormány, amely a kongresszusokon képviselteti magát, azoknak javaslatait a lehetőség határain belül magáévá teszi.

Nyugdíjasok, nyugdíjigénylők, esküt nem tett tisztviselők stb. figyelmébe. A nyugdíjtörvény módosításáról szóló új törvény magyar fordítása kapható dr. Mandel fordító irodájában, Cluj, Str. Memorandului No 9. Ára 20 lej.

Megváltoztatják az angol szakszervezeti törvényt. Londonból jelentik: Ben Tillet elnök, a tanácskozásait tartó szakszervezeti kongresszusnak bejelentette, hogy a kormány a parlament legközelebbi ülésén törvényjavaslatot terjeszt elő a konzervatív kormány által 1926-ban hozott szakszervezet-ellenes törvény hatályon kívül helyezésére. E törvény egyes rendelkezései a következők voltak: bevezette a bányászatokban a 8 órai munkaidőt az azelőtti 7 és 7 és fél óras munkaidő helyett; megtiltotta az állami munkások és alkalmazottak szakszervezeteinek, hogy ún. blokk fizessék a pártadót és arra kényszerítette a szakszervezeteket, hogy kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkozzanak. E törvény célja tulajdonképpen a munkáspárt ellen irányult, ezt akarta anyagilag és erkölcsileg meggyengíteni. A törvény ellenére is győzött a munkáspárt, mert az önjutató szervezett munkást semmiféle törvény nem akadályozhatja meg kötelessége teljesítésében. Ennek az eredménye, hogy a szervezettek most visszakapják minden téren teljes akciószabadságukat.

Házasság. Kanner Cecília, a csehovi főrabbi leánya és Elisker Jollesz, a sambori főrabbi fia azután hivják meg jóismeréseikkel egybekelési ünnepélyükre, amelyet szerdán délután hét órakor tartanak meg. Malom-ucca 8 sz. alatt.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan,

gyengült és állandó fátyásban szenvedők ne használjanak mást, mint a

dr. FÖLDES-féle Ferrol Vastáplikör-t

amely elősegíti a vörösvérsejtek képződését kitűnő étvágyat idéz elő és emellett a legjobb hízószer. A beteg és gyengélkedő erőssé és életvidámmá teszi, a munkakedvet fokozza, vérszegény nőknél a havibajt szabályozza és a görcsös fájdalmakat szünteti, vérszegény, sápadt, sovány gyermekeket megbiztatja, vérszegény, gyenge férfiaknak a férfierőt visszaadja. Egy kurára 6 fl. elegendő Post in utárvétel megrendelése dr. FÖLDES gyógyszerára és vegyészeti laboratóriumától Arad, Strada Eminescu 21. Egy üveg ára 110 lej. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi szaktudósok javasolják. Minden gyógyszerárban kapható.

Erdély zsidóságához!

ZSIDÓ TESTVÉREK!

Azoknak a szomorú eseményeknek a hatása alatt, amelyek Erec Jisráélben az elmúlt napokban lejátszódtak, Erdély zsidósága elhatározta, hogy hősiességében elesett chalucáinak nevére egy erdőt ültet Erec Jisráélben, örök emlékezésül.

Erec Jisráélnak a felépítése és az Erec, a föld megváltása, az egész zsidó nép feladata és minden zsidó érzi magáiban, hogy csak új építéssel és az új földterületek visszaváltásával felelhetünk a palesztinai eseményekre.

A FELELETÜNK SEGÍTSÉG LESZ, ÉPÍTÉS ÁLTAL

és ennek az építésnek a kezdete: egy erdő ültetése, amellyel, méltón a kezükben szerszámmal és fegyverrel elesett hőseinek emlékéhez, új életet varázsolunk Erec Jisráélben.

Alulírottak szívünk egész melegével tesszük magunkévá ezt az akciót és felkérünk minden zsidót, legyenek segítségünkre abban, hogy

5689. TISA-BÓAV. EL ESETT HŐSEINEK ERDEJÉ

méltó legyen Erdély zsidóságához.
 Cluj, 1929, szeptember hó.

Dr. Vétes Adolf,
 a temesvári belvárosi hitközség elnöke.

Dr. Balázs Endre,
 a Keren Hajesszód elnöke.

Dr. Sebestyén József,
 a Jewish Agency erdélyi tagjai.

Dr. Fischer József
 országgyűlési képviselő,
 az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség
 és a kolozsvári kongresszusi hit-
 község elnöke.

Péterffy Endre,
 a Keren Kajemet Lőjiszráél főtitkára.

Lázadás Kolumbiában. Bogotából jelentik: San Lupioni tábornok fellázadt a kolumbiai kormány ellen. Körülbelül hat zászlóaljnyi katonaság áll a rendelkezésére megfelelő tüzérséggel és gépfegyverekkel. A kormány csapatokat küldött a lázadó generális seregére ellen. Lorta krónikékén meg is ütköztek és mindkét félnek súlyos veszteségei voltak. San Lupioni tábornoknak, aki indián származású, a hegyek közé vonult, hogy néhány indián törzs támogatását biztosítsa a maga részére.

Négynaponként fog közlekedni a Zeppelin Európa és Amerika között. New Yorkból jelentik: Eckener dr. hajóra szállt Európa felé. Elutazása előtt kijelentette, hogy minden reménye meg van a hatvanmillió koncorium összehozására a tervének realizálása esetén két éven belül négy nagy léghajóval megkezdik a rendszeres légi forgalmat az óceánon át az Egyesült-Államok és Németország között úgy, hogy négynaponként indul léghajó mindkét irányban.

Orvosi hír. Dr. Keusch Mihály egyetemi tanársegéd, ideg orvos, szabadságáról visszatérve megkezdte rendelését Majális-ucca 5 szám alatt, délután 2-4-ig.

A trónörökösödés teljesíti a monacoiak reformköveteléseit. Nizzából jelentik: A monacoi nemzeti tanács elmozdította levegőre meg Lajos monacoi fejedelmet arra az esetre, ha azonnal visszahagyja a trónját Monacóban a nemzeti tanács által felállított követeléseket nem teljesítendő. A szigorú felszólításnak meg is lett az eredménye. Lajos fejedelem leánya, Sarolta hercegnő, aki egyben Monaco trónörökösödője is, Montecarlóba érkezett és a fejedelem nevében azonnal tárgyalásokat kezdett a nemzeti tanács tagjaival. Hír szerint a hercegnőnek meg hatalmazása van arra, hogy a monacoiak reformköveteléseit teljesítse és a nemzeti tanács és a fejedelem között hónapok óta húzódo ellenségeskedéseknek végét vessen.

Három havi fogházra ítélték egy kuruzslót. Berlinből jelentik: A berlini esküdtszék tegnap tárgyalta Mistsky Pál közmiszt kuruzsló ügyét, aki Berlinben egy úgynevezett „gyógyintézet” tulajdonosa. Az ügyesség egy súlyosan rákbeteg asszony „kezelése” miatt emelt vádat Mistsky ellen, aki szívesen nevezi magát orvosnak. A szakértők a tárgyaláson kijelentették, hogy a vádlott szakszerűtlen kezelése nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy orvosi beavatkozásra nem kerülhetett idejekorán sor. Az esküdtszék felmentette a vádlottat a gondatlanságból okozott testi sértés vádjára alól, de csalásért három havi fogházra és 8000 márka pénzbüntetésre ítélte el.

Hajóindulások Palesztinába. Az erdélyi zsidó Palesztinahivatal közlése szerint Palesztinába a legközelebbi hajó a Fabre Line „Asia” nevű gőzöse, nem szeptember 11-én indul, hanem szeptember 12-én, csütörtökön. További hajóindulások a következők: október 13-án Alesia, november 19-én Sinaia, december 16-án Asia. A menetdíjak egyelőre változatlanok maradtak, de kilátás van arra, hogy a hajójeget árát csökkenteni fogják.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkezdők és betegek olvassanak, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általában díszlik. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Katasztrófa a levegőben. Zágrárból jelentik: A második és ötödik gyalog hadosztály zárógyakorlati alkalmával melyet Pekárek pilóta szakszervező vezetett, összeütközött az AB111 megfigyelő-repülőgéppel, amelyben Szelnár főhadnagy mint megfigyelő és Bepl szakszervező mint pilóta ültek. Mind a két repülőgép lezuhant és a három repülő holtan maradt a helyszínen. A repülőgépek ügyszólván darabokra zúzódtak. Az összeütközés szerencsétlen véletlen következménye volt, a pilóták egyikét ugyanis aszembesült nap elvakította, úgy hogy összeütközött a másik repülőgéppel. A katasztrófa három áldozata az I. számú repülőezrednél szolgált és mint kiváló repülő volt ismeretes.

Megalakul a Nobel-díjasok egyesülete. Párisból jelentik: Az „Intransigeant” jelentése szerint a svéd sajtó ismétlően foglalkozik Bárány Róbert dr. Nobel-díjas tudós azzal a javaslatával, hogy a Nobel-díj eddigi nyertesei alakítsanak egyesületet. Az Intransigeant szerint ebben az egyesületben a tusoly a németeknek jutna, mert az eddigi Nobel-díjasok közül 29 német, 19 francia, 13 angol, 5 ausztriai, 2 hindu, 1 ausztráliai, 1 újzealandi és 1 kanadai van. Bárány dr. terve szerint az egyesület székhelye Bécs volna.

Budapestre és vissza

szeptember 16-ig féláron utazhatok Féláru vizum és igazolványok kaphatók Dr. Mezei menettgyógyirodájában Cluj, Piața Unirii (Póter) No. 1. (Városháza.)

Zsidó Színház. 770000 277

Az Amerikából visszaérkezett

STRAMER

szintársulat vendégszereplése

Szatmáron a Városi Színházban.

Herriot Páneurópai körútja. Párisból jelentik: Coudenhove-Kalergi gróf a Páneurópa Világszövetség elnöke meghívta Herriot-t, hogy a Páneurópai Szövetség fontosabb gócpontjain előadásokat tartson. A volt francia miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter elfogadta a meghívást. Októberben bejárja Európa nagyobb városait, amelyekben a Páneurópa Szövetségnek szervezett előadásokat fog tartani a két ugyanis a szembesült nap elvakította páneurópai gondolatáról és annak megvalósítási lehetőségeiről.

Egy ukrán diák bombamerénylet Lembergben. Varsóból jelentik: Lembergben a rendőrség letartóztatott egy ukrán diákot, aki tegnap este a forgalmas utcán bombát dobott el. A bomba robbant ugyan, de csodálatosképpen senkit sem sebesített meg. Egy órával később eddig ismeretlen tettesek bombamerényletet kíséreltek meg a mintavásár épülete ellen. A bomba egy hivatalnokot súlyosan, egy másikat könnyebben megsebesített. Az épület és a kiállított tárgyak egy része megrongálódott. A tettesnek sikerült elmenekülnie.

Amerikában havazik, Nyngateuróban hóhullám van. New Yorkból jelentik: Nebraskában és Wyomingban hosszantartó nagy hószög után hirtelen erősen leszűzött a hőmérséklet. Ma éjjel a hőmérsékletkülönbség helyenkint harminek fokos volt és rövid ideig Wyoming magasabban fekvő helyein havazott is. Ezzel szemben párisi jelentés szerint egész Délfranciaországot újra óriási hóhullám borította el. Így Pepigreanban tegnap 36.8 Ceziusot mutatott a hőmérő.

Az angol-amerikai flottaezremlény föltételei. Washingtonból jelentik: Az angol és amerikai szakértők közötti tanácskozások, a flottaezremlényre vonatkozó eredményre vezettek a következő feltételek mellett: 1. Anglia elismeri az Egyesült Államoknak azt a jogát, hogy több tizezer tonnás páncélos hajó fölött rendelkezhet, mint Anglia. 2. Az Egyesült-Államok elismeri Anglia ama jogát, hogy összeségében több páncélos birtokba lehet, mint az Egyesült-Államok. 3. E mennyiség számszerűnti megállapítása egyelőre függőben marad.

A hidasnémétji kémkedési ügy tárgyalását ma kezdte meg a magyar bíróság. Budapestre jelentik: A hidasnémétji állomáson kémkedés címén elfogott Pecha Vencel ügyének tárgyalását ma kezdi el a magyar bíróság. Pechán kívül még Tót János fuvaros is szerepelt mint vádlott. Tót ellen az a vád, hogy segédkezett Pechának a kémkedésben. A csehszlovák hatóságok az utolsó pillanatban is lépéseket tettek Pecha szabadlábra helyezésének érdekében, de az nem sikerült. Az ügyesség valószínűleg zárt tárgyalást fog elrendelni.

Gyomorégést rögtön szüntet, gyomor-fekélyt rövid időn belül gyógyít, gyomor-savtúltengés elmarad, ha e bal kellen a CIGELKAI IÓDOS GYÓGYFORRÁSOK hydrocarbonatos István-vízét issza. Kérje mindenütt! Ismeretét küld a cigelkai források romániai vezérközpontjához Arany (Egerhát), jud. Salaj.

SZÍNHÁZ

A Magyar
 Kedd este 9 órakor
 reffé-revü 1
 sz. A. Sorozat
 Szerda este 9 órakor
 színház évi
 ház legsze
 Flóször. P
 Sorozatszám
 Csütörtök este 9 órakor
 Sorozatszám
 Péntek este 9 órakor
 (Operette-új
 Imrének, a
 jének leguja
 lók: Kondor
 Solhy György
 Aladgr. Leóv
 bérlet 3 sz.
 Szombat este 9 órakor
 (2-odszor. N
 Sorozatszám
 Vasárnap d. u. 3 órakor
 Ujdonság, na
 árakkal. Jegy
 és 10 lej. Sor
 Vasárnap d. u. 6 órakor
 (Operette-újdo
 hójával, B
 Györgygyel,
 zatszám: 20.
 Vasárnap este 9 órakor
 (Operette-újdo
 bérlet 4. sz.
 Hétfő este 9 órakor
 (Operette-újdo
 bérlet 4. sz.

A Magyar Színház
 Kedden 4 és félhét
 mas dráma 8
 Erna Morena
 főszerepekben
 felvonás. Sid
 képek. Kettő
 20 és 10 lej.
 Szerdán 4 és félhét
 mas dráma 8
 Jacobini, Erna
 Ernővel. II. S
 vonásban. S d
 képek. Kettő
 20 és 10 lej.
 Csütörtökön 4 és
 Bajazzó! Lon
 szony és a
 III. Pótkép. H
 Pénteken 4 és félhét
 jazzó! Lon Ch
 és a hűt. John
 Helyőrák: 30,
 Szombaton 4 és
 Bajazzó! Lon
 szony és a
 Pótképek. He
 Vasárnap d. e. 11
 lovagja. Kala
 Főszereplő: T
 árak: 15 és 10

A színházi iro
 Topáz és Szupéc
 szon két ragyogó
 holnap este mutatja
 párisi színházi évad
 adóját, a mely dia
 rópa minden világt
 s legutóbb a budai
 aratótt óriási siker
 megismétlik a Topáz
 teken este pedig op
 a Nótás kapitány es
 adójának, Farkas Im
 hatásosabb operette
 fogják bemutatni
 Botegh Bébut, B
 Balhy Györgyvel
 Aladgr. Aladgr. Le
 dorral a főszerepek
 Ma este Miss Am
 álló káprázatos kiáll
 ról a Miss Amerika
 rendez bérletben.
 Ma és holnap: B
 rilla. R.-kord műsor
 a magyar színházban

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Kedd este 9 órákor: Miss Amerika. (Operette-revü 14 képből. Napi bérlet 3. sz. A. Sorozatszám: 14.)

Szerda este 9 órákor: Topáz. (A párisi színházi évad és budapesti Vígsház legszenzációsabb újdonsága. Először. Premier-bérlet 2. szám. Sorozatszám: 15.)

Csütörtök este 9 órákor: Topáz. (Ujdonság, 2-odszor. Napi bérlet 3. sz. B. Sorozatszám: 16.)

Péntek este 9 órákor: Szupé esárdás. (Operette-újdonság, először. Farkas Imrénének, a Nótás kapitány szerzőjének legújabb operettje. Főszereplők: Kondor Ibolya, Betegh Pébi, Solthy György, Tompa Béla, 1. és 2. Aladár, Leóvey, Selmezy. Premier-bérlet 3. sz. Sorozatszám: 17.)

Szombat este 9 órákor: Szupé esárdás. (2-odszor. Napi bérlet 3. sz. C. Sorozatszám: 18.)

Vasárnap d. u. 3 órákor: Ida regénye. (Ujdonság, nagyon olcsó mozi-helyekkel. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 19.)

Vasárnap d. u. 6 órákor: A nóta vége (Operett-újdonság, 6-odszor. Kondor Ibolyával, Betegh Pébivel, Solthy Györggyel, Tompa Bélával. Sorozatszám: 20.)

Vasárnap este 9 órákor: Szupé esárdás. (Operette-újdonság, 3-adszor. Napi bérlet 4. sz. A. Sorozatszám: 21.)

Hétfő este 9 órákor: Szupé esárdás. (Operette-újdonság, 4-edszer. Napi bérlet 4. sz. B. Sorozatszám: 22.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Kedden 4 és félhétkor: I. Bigámia. (Izgalmas dráma 8 felv. Maria Jacobini, Erna Morena és Verebes Ernő a főszerepekben.) II. Jön a Gorilla. (7 felvonás. Sid Chaplinnal.) III. Pótképek. Kétfős műsor. Helyárak 30, 20 és 10 lej.

Szerdán 4 és félhétkor: I. Bigámia. Izgalmas dráma 8 felvonásban. Maria Jacobini, Erna Morena és Verebes Ernővel. II. Jön a Gorilla. 7 felvonásban. Sid Chaplinnal. III. Pótképek. Kétfős műsor! Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Csütörtökön 4 és félhétkor: I. Kacagj Bajazzó! Lon Chaney. II. Férfi, asszony és a bűn. John Gilbert. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lej.

Pénteken 4 és félhétkor: I. Kacagj Bajazzó! Lon Chaney. II. Férfi, asszony és a bűn. John Gilbert. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lej.

Szombaton 4 és félhétkor: I. Kacagj Bajazzó! Lon Chaney. II. Férfi, asszony és a bűn. John Gilbert. III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor: A sötétség lovagja. Kalandor cow-boy film. Főszereplő: Tim Mc. Coy. Helyárak: 15 és 10 lej.

A színházi iroda közleményei:

Topáz és Szupé esárdás. Az e heti műsorunk két ragyogó újdonság szerepel: holnap este mutatják be a Topáz-t, a párisi színházi évadnak ezt a nagy szenzációját, a mely diadalla járta be Európát minden világvárosának színpadját a legutóbbi a budapesti Vígsházban aratott óriási sikert. Csütörtökön este megismétlik a Topáz előadását. — Pénteken este pedig operette-premiére lesz: a Nótás kapitány és az Iglói diákok szerzőjének Farkas Imrénének legújabb, leghatásosabb operettjét, a Szupé esárdást, mely bemutatni Kondor Ibolyával, Betegh Pébivel, Miklóssy Margittal, Solthy Györggyel, Tompa Bélával, 1. és 2. Aladárral, Leóveyvel, Tompa Sándorral a főszerepekben.

Ma este Miss Amerika. A 14 képből álló káprázatos kiállítás új operette-revü a Miss Amerika kerül színre ma este minden bérletben.

Ma és holnap: Bigámia és Jön a gorilla. R-kord műsora van ma és holnap a Magyar Színházban: I. Bigámia (9 fel-

vonásos izgalmas dráma Marie Jacobini, Verebes Ernő és Heinrich Georg-al). 2. Jön a gorilla (Brillians 7 felvonásos vígjáték, majmokkal, oroszánokkal, a főszerepben Sid Chaplinnal). 3. Pótképek. Kétfős műsor. Két és félórás előadások. Előadások kezdete 4-kor és félhétkor.

Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Csütörtök: Lon Chaney és John Gilbert a magyar színházban. Csütörtök-től új műsora lesz a magyar színház mozijának: Kacagj Bajazzó. (Lon Chaney-nek leghatásosabb alakítása) és Férfi, asszony és a bűn (John Gilberttel)

Közgazdaság

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara megvalósítja az erdélyi tőzsdét

(Cluj-Kolozsvár, szept. 9. Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári kereskedelmi és Iparkamara választmányja szombat délutáni ülésén Dr. Sebestyén József elnökölte alatt foglalkozott a Kolozsváron létesítendő áru- és értéktőzsde előkészítésével. Az elnökség felhatalmazást nyert, hogy a kereskedelmi és ipari minisztériumoknak javasolja az új tőzsdetörvény értelmében a kolozsvári tőzsde felállítását, melynek fentartását a Kamara kész anyagi eszközeivel is támogatni. Egyidejűleg a választmány egy tőzsdei előkészítő bizottságot küldött ki Dr. Sebestyén József elnökölte alatt, Comsa József, Hargitay Bertalan, Grigore Romanovici és Nicolae Căciula urakból, hogy a legközelebbi idő alatt tétessenek meg a szükséges lépések melyeket a törvény a tőzsde felállításához előír, s hogy a tőzsde működési szabályzata is megfelelően kidolgoztassék.

Mint hogy különösen a kezdetben szükséges nagy anyagi áldozatok miatt nem lesz minden erdélyi Kereskedelmi és Iparkamara abban a helyzetben, hogy külön tőzsdét állítson fel, igen üdvös volna, ha a kolozsvári Kamara akciót indítana oly irányban is, hogy a többi

erdélyi Kamarák ugyancsak támogassák anyagilag a létesítendő kolozsvári tőzsdét, mely ugyem helyi, hanem erdélyi jellegű lesz. Az erdélyi Kamarák erőinek egyesítésével az erdélyi gazdasági életnek így egy olyan intézménye lesz megteremtendő, mely az egész áru- és értéktőzsde jótékonyan és szabályozólag fogja hatását éreztetni. A kolozsvári tőzsde csak úgy lesz életképes, ha egész Erdély reprezentáns gazdasági erőit egyesíti s akik ismerik a Kamara kereskedelmi szakosztálya új elnökének, Dr. Sebestyén Józsefnek nagy koncepcióját s tetterejét, azok tudják, hogy ez a terv ezáltal valóra is fog válni.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara közel 9 éve küzd az erdélyi áru- és értéktőzsde felállításáért. Sok minden másként alakulhatott volna, ha a pénzhiány s a nagy devizahullámzások idején a kormányok macakassága s rövidlátása nem gördített volna akadályokat ez elé, s most, hogy az új tőzsdetörvény megadja végre a lehetőséget, egész Erdélynek össze kell fogni, hogy a Kamarát régi vágya teljesülésében támogassa.

Árlejtési napló, szeptember 11-én délelőtt 11 órákor a bukaresti Gara de Nord I. számú vontatási felügyelőségénél árlejtés lesz körülbelül ezer vagon 1928. évi vágású bükküzifa szállítására. A tűzifa árát 5 havi részletben fogják kifizetni. — **Szeptember 16-án** délelőtt 10 órákor Krassó megye prefektúráján árlejtés lesz a karánsebesi új vármegyháza építési munkálataira, amelyek költségelőirányzata 11 millió 983.999 lej. — **Szeptember 18-án** délelőtt 10 órákor ugyanott árlejtés lesz az új vármegyház egészségügyi és fűtőberendezési munkálataira 3 millió 206.616 lejest értékben. — **Szeptember 18-án** délután 5 órákor a hadügyminisztérium inténdaburájánál (Piața Valter Mărăcieneanu) árlejtés lesz a hadseregnek 1 millió doboz huskonzervvel való ellátására.

Megakadt az exportgabona szállítása. Az államvasutak hivatalos közleménye szerint Galacban, Brailában és Konstancában a dokkok nem fogadják be a gabonával megrakott kocsikat, minthogy az ottani raktárak már tulvannak halmozva Fokozza a gabonaszállítványok elindításának nehézségeit az is, hogy nincs elegendő hajótér. A mai napon a CFR ösz-

szes vonalain tizezer vagon gabona vár berakodásra, amelynek leszállítása sokkal több időt fog igénybe venni, mint ahogy előre tervezték, miután a nagy torlódás miatt a galaci kikötő naponta csak 100 vagon, a brailai 74 vagon, a konstancai raktárak pedig 200 vagon tudnak befogadni.

SPORT

Labdarugás

BUKAREST. Temesvár-Bukarest válogatott 5:0 (3:0). A temesváriak nagy győzelme meglepetésszámba megy és mindenestre alkalmas annak bebizonyítására, hogy a bukaresti futballsport még nem áll azon a nivón, amelyen az erdélyi sportcentrumoké. A bukaresti csapat főként a bajnok Venus játékosából állott, a centerhalf helyén Vogel, a Kinizsi volt válogatott játékosa szerepelt. A temesváriak főlényes játékkal könnyen gólt tek Sepi (2), Kovács (2) és Desiu góljaival. Bíró Mirion.

NAGYVÁRAD. NAC-Törökvs 4:2 (1:1) A Pásztor-serleg döntője. Egyenlő ellenfelek gyönyörű küzdelme, amelyet a finist jobban bíró csapat nyert meg az utolsó percekben lött két góljával. Első félidő váltakozó játéka után a 35. percben Ronay csavart lövése szerzi meg a NAC-nak a vezetést, 2 perc múlva Török kornerből Ströck egyenlített. A második félidő 33. percében Török beadását Ronay a hájba rugja, a 36. percben Bartha szabadrugását Pintye befejeji. Rendkívül izgalmas végküzdelemben a 42. és 45. percekben Attila szerzi meg a győztes gólokat. Négyezer néző. 70.000 lej bevétel. Kitünő hírő Kiss Kálmán.

NAGYBÁNYA. BSC-Victoria (Nagykároly) 5:2 (2:0). Bajnoki, bíró Bodonyi.

MÁRAMAROSSZIGET. Tricolor (Nagybánya)-MSE 2:2 (1:0).

ARAD. ATE-Koszovo (Nagykikinda) 4:1 (1:0). Nemzetközi mérkőzés. AAC-Tricolor 7:2 (2:1). Tricolor-Koszovo 4:1 (1:0). AAC-ATE 4:2 (3:0).

TEMESVÁR. TMTE-Kinizsi 3:2 (0:2). Barátságos.

TORDA. RMS-TSC 5:3 (3:3).
SZAMOSUJVÁR. Sparta-Haggibor 1:0 (0:0). A Haggibor 75 percig támadott, mégis elvesztette a meccset az utolsó percben kapott góllal. Feltűnést keltett dr. Hatiegan Jenő kitünő bíraskodása.

BRASSÓ. IAR-SMTE (Szepsiszentgyörgy) 2:1 (1:0) Bajnoki. Brasovia-Olimpia 4:1 (2:0). Bajnoki. Az Ivria-Coltea bajnok! 2 pontját az Ivria kapja mert a feloszlófélben levő Coltea, a tavalyi országos bajnok, nem jelent meg. **GYULAFAHÉRVÁR. NSE (Nagyszeben)-Unirea 6:1 (2:1).**

PRÁGA. Csehszlovákia-Magyarország 1:1 (1:0). A magyar csapat eldöntetlenje a prágai pályán felér egy győzelemmel. A gólokat Swoboda és Kalmár rugták. Bíró Ruoff Svájc.

BUDAPEST. Hungaria-Kispest 5:1 (1:1). Újpest-Budai Haribárom 4:3 (2:1). A mérkőzés szenzációja az újraelért Orth szereplése volt. Vasas-Mercur 3:2 (2:0). II. o. bajnoki.

NAGYKANIZSA. VAC-Zala Kanizsa 1:1 (0:0). II. o. bajnoki.

SZOMBATHELY. Sabaria-Turul 1:0 (1:0).

POZSONY. Nemzeti-Bratislava 0:0.

KASSA. Attila-CSK 5:0 (0:0).

BÉCS. Rapid-WAC 1:1 (0:0). Admira-Hakoah 2:0 (2:0).

Atlétika

Románia atlétikai bajnokságáról a bukaresti sportsajtó szervezőtevése miatt még ma sincs megbízható és pontos jelentésünk. Még Európa más részéről vasárnap este már tudjuk az eredményeket. Bukarestben jámpással kell keresni olyan embereket, akik a versenyen jelen voltak. Jellemző, hogy az atlétikai bajnokságok napján egy másik pályán válogatott futballmeccset tartottak és így konkurenciát csináltak a bajnokságoknak. Mi lesz még akkor, amikor már külön sportszövetségek lesznek, ha most az FSSR nem tudja biztosítani a bajnokságok konkurrenciamentes lefolyását.

A verseny eredményeiről holnapi számunkban igyekezzünk közölni megbízható tudósítást.

Tennisz

Helsingfors. Svédország-Finnország 93:90. A legizgalmasabb küzdelem. **Varsó. Varsói Egyetem-MFAC 61:49.** Az ugyanekkor megartott 3000 méteres síkfutásban Pethievicz lengyel legyőzte Nurnit.

A Haggibor-vívók figyelmébe. A

Haggibor vívószerkeztője közli, hogy a vívóórák hétfőn, szerdán és pénteken vannak a római katolikus gimnázium tornatermében. A szakosztály elhatározta, hogy november 3-ikán klubközi kard- és törvívóversenyt rendez a KAC vívógárdájával. A szakosztály a női vívóosztály kiépítését is tervbevette és ezúton kéri fel azokat a hölgyeket, akik vivni óhajtanak, hogy a szakosztály által kedde este a klubhelyiségben tartandó gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Ezen a gyűlésen fogják a csoportos vívás feltételeit is megbeszélni, ami a vivnitanulást jelentékenyen olcsóbbá teszi.

A Haggibor ping-pong szakosztályát is reorganizálja. A Haggibor eddig is szép sikereket szerepelt ping-pong szakosztályát reorganizálja, főként az újabb generációt óhajtja ezen sportágba bevonnani. Ezért felhívással fordul azokhoz, akik ezen autonóm szakosztálynak tagjai óhajtanak lenni, hogy jelentkezzenek a club főtitkárnál Wesel Károly urnál, „Albion” biztosítónál C. Regele Ferdinánd 30. (Székely palota) d. e. 9—2 óra között.

Saját tőkével rendelkező Fatermelő vállalkozókat keresek

egy 3000 holdas, prima, évszázados bükkfaerdőhöz, amely 5 kilométernyire van vasúti állomástól. Kitermelhető egészben, vagy részben. Ajánlatok: **Thoma, Cal. Victoriei 52. București**

Hirdessen az Uj Keletben

Minden jog fenntartva

SZONJA

egy kis cseléd története

Irtá: **J. Golotarewsky**

Fordította: **Szabó Imre**

Bender: (dühösen). Hát más helyen nem is tudtad volna ezt elintézni! Te isentelen liba. Nem tudsz várni a lakodalomig? No majd otthon megismerem egy kicsit a csontjaidat. Takarodj bel (belöditja az ebédlőbe).

Cecil: köszönöm papa, köszönöm. (Mindketten el). Csemetnek.

Liebherzné:

Liebherzné: Szonja! Szonja!

Szonja:

Szonja: Parancsolj, madám?

Liebherzné: Erigy, nézd, valaki csemetét.

Szonja: Bizonyára miszter Albert.

Liebherzné: Honnan tudod, hogy ő az?

Szonja: (zavartan). Honnan tudom? En nem is tudom... de megismerem a csongelését.

Liebherzné: Erigy, nyisd ki az ajtót. Nem szeretem, ha megismered a csongelését. Várj csak egy kicsit. Mond meg neki, hogy azonnal jöjjön az ebédlőbe.

Szonja: Al rigt (el).

Liebherzné: Hát jól állunk vele. Megismeri a csongelését. A kántornak igazza lehet. (El).

Szonja, Albert:

Albert: Miért futsz el tőlem, kis mókus? Hisz én nem akarok rosszat veled. Nem bántottalak, te kis macska. Fáj? No haragudj már no. Olyan jókedvű vagyok és hát megharaptalak egy kicsit.

Szonja: (ijedten és szomorúan). Nagyon kérem magát, ne üldözzön, ne üldözzön. Tudja, én egy árva leány vagyok, és ha csufaságot üz velem, csak elkerget innen és akkor hová menjek és miből fog megélni az én szerencsétlen beteg apám, akinek a kereséséből ajg telik könyvére az apró gyerekeknek. Kérem, magát, hagyjon fel ezekkel.

Albert: Szonja drága, verjen meg az isten engemet, ha meg akartalak bántani. Ugy szeretlek, inkább boldoggá szeretnélek tenni.

Szonja: Kérem magát, ne is beszéljen arról. Az édesanyja ki fog zavarni engem innen. Különbön is azt mondta, hogy menjen be az ebédlőbe, vendégek vannak.

Albert: Vendégek? Kik azok?

Szonja: Ott van az apósa.

Albert: Az apósom?

Szonja: Igónis az apósa, sőt a menyasszonya is.

Albert: Az én, menyasszonyom? (megtapogatja magát). Mi a csuda, mikor lettem én vőlegény?

Szonja: Bizony úgy van. Maga vőlegény, az édesanyja megvőlegényesítette.

Albert: (benéz a másik szobába, gyorsan visszahzza az ajtót). Nohát! Bender van bent, Bender ur és leánya. Most már tisztán látok, Anyám nem tudja ki-fizetni a váltóit és ezt a hitvány uszolás kihasználta ellenünk... Szonja drágám, ne félj, senki a világon nem fog engem tőled... Ssss! Erigy, valaki jön... De várjál csak egy pillanatra, egy csók a te ajkaidról bátorságot fog adni nekem. (Meg akarja csókolni).

Szonja: Jaj, nem szabad, Albert. Nem szabad!

Albert: Ha szeretsz, akkor muszáj. (Erősen csókolja). Ugye szeretsz? Drága Szonjácskám.

Szonja: (nagy zavarban). Nem tudom. (El).

Albert: Elsüllyedhet az egész világ, de esküszöm, ez a leány az anyém lesz.

Liebherzné:

Albert: Jó estét drága jó anyám!

Liebherzné: Jó estét fiam. Nem szőtt Szonja neked, hogy az ebédlőbe kergetelek?

Albert: Szólt, de én úgy találtam, hogy jobb ha nem megyek be.

Liebherzné: Nem értem. Mi akarasz ezzel mondani?

Albert: Benéztem és láttam ki van bent, a vérszopó és a leánya.

Liebherzné: Ismered őket?

Albert: Messziről ismerem őket.

Liebherzné: A leányt sem ismered közelebről? Nagyon csinos nő, mondhatom.

Albert: Jessz. Csinos...

Liebherzné: Csinos, intelligens és az apja tízezer dollárt ad hozományul. Azonfelül lakást rendez be a házában neked és az ügyvédje lehetsz. Sokat fogsz keresni, nekem pedig...

Albert: Értem jóanyám, mindent értek...

Liebherzné: Azt hiszem, nagy szerencsét csinálsz, kedves Albert.

Albert: En most is csak azt mondom, amit azelőtt már hányszor megmondtam, hogy most még nem akarok házasodni. Az egész ügyre ez a megjegyzésem.

Liebherzné: Drága fiam, én nem tudok rádparancsolni, de meg foglak kőzni adj nekem tanácsot, mit csináljak a váltóimmal abban az esetben, ha ez az ember már holnap peresíti őket. Tudod, hogy akkor elpuszik apád hagyatéka, nem lesz házuk és nekem nem lesz hol le-hajítani a fejemet. (Sir).

Albert: Kérlek, mama, ne sirj, hagyj abba ezt a folytonos nyöszörgést.

Liebherzné: (megragadja Albert kezét). Edes fiam, könyörülj meg rajtam és gondoldj a saját jövődre.

Albert: Kérlek, anyám, hidd el nekem, hogy értem mindent a világon megtennék, de... (Az ajtó felé néz). Pssz! Jön valaki.

Chirik:

Chirik: (Kezeit dörzsöli, vidám hangulatban). Sok szerencsét. Jó szerencsét, jó órában törtánjen, isten segítség! (kissé dülöngve, az ajtó felé mutat). Nagy dolog, amikor egy ilyen fukar dísznő pezsgőt iszik. Ugy itta, becsületemre mondom, azt kívántam neki, hogy ott fulladjon meg, de aztán meggondoltam, az ilyen kis baleset még elronthatná a partit. Micsoda fősvény himpellér! Nekem egy kortyot nem adott, én pálinkát ittam, mindegy, azért mi megcsináljuk a lakodalmat, ugye asszonyom? (Az ajtó felé kiált). Após uram, Bender bácsi, itt a vő! Csak hozza magával a pezsgősüvegeket!

Bender:

Bender: (hóna alatt két pezsgősüveggel). Kedves rokonom, nem értem, hogy engedhetik bent az embert egyedül! Ahá! Megjött már a drága fickó. (Albert felé). Halló, Albert, mondd, hogy vagy Albertke! Viseld jól magad, fiam, garantálom, hogy amerikai bírót csinállok belőled. (Feléje megy, megveregeti vállát). Nem szeretek sokat beszélni, csak azt mondom neked, hogy pompás fickó vagy és tetszel nekem. De fontos, Albertkém, hogy a leányomnak is öröme teljék bened. (Az ajtó felé kiált). Szessz! Szessz! ké, gyere be!

(Folyt. következik.)

A zsidó humor kincsesháza, a legvidámabb zsidó regény.

Mózes Mauthner und sein Sohn v L. Hichler.

Most jelent meg az olcsó kiadása. (334 lap) Ara csak 82 lei.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában. (Portókölték 10 lei.)

Szülők! Anyák!
Iskolaharisnya 10 Leitől.
Gyapju pulloverek, mellények 150 Leitől

Harisnyaházakban:

Cluj	Temesvár
Marosvásárhely	Arad
Nagyszében	Dej
Brassó	Szatmár
Nagyvárad	Lugos
Déva	Baia-Mare

CHARITÉ szanatórium

Cluj-Kolozsvár, Strada Regală (Majális-utca) 12/a. szám. Telefon: 600.

Sebészeti, Belgyógyászati (cukor-, vese- és anyagforgalmi megbetegedések diétás kezelése), Szülészeti (külön szülészobával és gyermekágyas osztállyal), Nőgyógyászati, Urológia, Orthopédia, Szemészet, Fülészet, Orr- és gégegyógyászat stb. Legjellegesebb specialista orvosok vezetése alatt. Röntgen, Vegyi és bakteriológiai vizsgálatok. **Gyógyfürdők** (szénsav, hab, jód, kén, stb.) Villamos kezelések. Fogó- és hízikurák, bejárók és napi ellátás és ápolási díj: I. oszt. 450, II. oszt. 350, III. oszt. 250.

Igazgató főorvos: **Prof. Dr. Steiner Pál**

Zsidó ifjúsági könyvek:

Oszkár bácsi zsidó meséi — 30 lei

Sas Irén: Kol-nidre — — — 30

Bar-Kochba (Elbeszélések, versek, szindarabok gyűjteménye — — — — — 60

Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában. (A pénz előzetes beklődése esetén portómentes szállítás.)

Szülők! Tanítók!

A Hazivan

képes héber A. B. C.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

Ara 50 lei (és portó.)

Ügyvédi határidőnapló 1930

Azonnal rendelve 420 lei, később 480 lei **LEPAGE, Cluj.**

Tökéletes

magyar-német lexikon

a most megjelent új kiadásu

magyar-német és német-magyar nagy

Kelemen Szótár

1924 oldal, 932.420 sor. Egymillió német és magyar szó, fogalom, szak kifejezés, tehát egyedülálló magyar könyvtári. Félbörkötés. 3500 lei részletárban, 300 leies havi részletre. A szelvényt tessék kiadni, kitölteni, beklüdeni.

T. UJ KELET könyvostálya Cluj-Kolozsvár.

Kérem a „Nagy Kelemen”-t 3500 lei részletárban az Uj Kelet részletostály utján 500 lei utánvétellel 300 leies részletre, ha nem, az egész esedekes. — Kérem 3000 lei készpénzárban.

Név: _____

Cím: _____

APRÓHIRDETÉSEK

Egyeszeri közlésnél egy szó 5 lei, vastagabb betűvel 10 lei. Legkiseb apróhirdetés 5 lei. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegesebb levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési díj 250 lei.

FIGYELEM!

Szállított a legfrissebben olvasott és higiénikusan kezelt

libazzsirt

elképzelt olcsó árban saját export-böndönmben.

Friedmann Sámuel ORADEA, Cuza Voda 6.

Kitűnő kereszt-huros, egészen új, fekete zongora 48.000 leiert eladó. Megtekinthető **Triska** zongorakereskedésben, Str. Saguna 14. Telefon 419.

Keresek szeptember 15-iki belépésre egy nagyobb vidéki vegyes üzletben praktizált fűszer-, festék-, vas- és fűvegy-üzletben jártas, megbízható, komoly és egy rőtös-, rövid- és konfekcióban jártas fiatal segédet. Elsig Jacob Borsec.

Könyvelők, kik a könyvelési szakmában lakhelyükön állandó szép keresetnek akarnak jutni, adják meg címüket „Köyvvelés 129” jellegre kiadóba.

Különbözőképpen szép butorozott szobát keresek sürgösen kizárólag a belvárosban, lehetőleg fűrdőszobahasználattal „jó lakó” jellegre a kiadóba.

Jó rövid zongora bérbeadó. — Értekezni Jamborná Calea Victoriei 13. D. u. 2-4 óra között.

Kiadó

október elsőjére egy szép en butorozott, kertrenyitő, nagy utcai parkettes szoba, fűrdőszobahasználattal is, esetleg zongorahasználattal két-három szeme nyelnek. Str. General Berthelot (Eötvös-u.) 25. szám.

20 hold gyümölcsös termése eladó. Cím a kiadóban.

Érettségizett regéti fiatalleány román, francia és német nyelvet beszél, licencmunkát osztályok vizsgáira elő készít. — Címét kéri „Szerény Igény” jellegre leadni a kiadóba.

Friss kóser bivaly- és tehéntej naponta kétszer, csecsmóknek és betgeknek állandóan egy tehéntej fejve, hazhoz szállítva is kapható. Ugyanott állandóan friss kóser tej, turó és vaj is kapható. Schwartz Ignác Strada Julia Maniu (Szentegyház-u.) 24.

Patkányfogó kutyát keresek megvételre. — Cím a kiadóban.

Egyetlen magyarul író

Kóser szakácskönyv

Irtá: **Ganz Ábrahámné.**

Ara 200 lei (és portó).

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

A hadi alkalm

Panaszos levelet szerkesztőségnek. behívott ifjak, katonaszonyai” irták alá a many egy különös kedésének kétségbe nyelű panaszolja fel van szó, akiket az é szolgálatra alkalm Erdély különböző sorozó bizottságok. bizottságok döntésére zisztenciát teremtett nőültek, családát a val polgári életet ke napjában azonban intőzkedés reviziót dőre visszamenőleg ben. Bukarestből sz ki Kolozsvárra, Szarokba, amely az c tül alkalmatlannak ket katonai szolgál szeptember elsőjével vonulni kényszerülte

Az erdélyi korm és a Zsidó Parlame tánsai intervenáltak illetékes fórumokná miniszterelnöknek is ták a történeteket. um arra hivatkozott bálytalanságok tört alkalmával. És a taktív módszerrel tekből általános sz általános reviziót re bizonyítékok híjján. zió azonban sok iga tőségét hordta magá parjamenterek felh nök figyelmét arra. hegő következménye általánosítás. Maniu jelentette erre, hog „sticht”-próbát fogna tartani, hogy az ált lanságok valódiságát „sticht”-próba azon radt, s az általános jellegénél fogva is volt. — százával szolgáltra alkalm egymásutáni sorozá nek talált ifjakat.

Távtról sem áll s tika tárgyává tenni intőzkedéseit Csak n juk azt, hogy tudor bizonyos szabálytala vádak nem bizonyul nek legfőbb bizonyít banforgó katonai ha indult meg büntető dig a vádak valódis heretlen lett volna. szolván egyetlen poz hogy szeptemier els multak Le katonai sz berek, akik legna kú három gyermeke esztendők óta küz mai súlyos viszony zisztenciát teremtse akik most feladni m esztendő minden n nyét, a legnagyobb t éve feleségüket és f Magkeresséssel fr ros, Szatmár és Ko tektusaihoz és képv